

Nota van B&W

Onderwerp Jaarverslag Leerplicht schooljaar 2011 - 2012

Portefeuillehouder J.C.W. Nederstigt
Collegevergadering 15 januari 2013
Inlichtingen Jessica van Teeffelen - Nijs (023 – 567 67 57)
Registratienummer 2013.0001779

Inleiding

Deze nota gaat in op het "Jaarverslag Leerplicht 2011 – 2012". In dit jaarverslag wordt verantwoording afgelegd over de uitvoering van de Leerplichtwet en de verplichtingen inzake de wet Regionaal Meld- en Coördinatiefunctie (RMC)¹. Naast informatie over leer- en kwalificatie plichtige jongeren geeft het jaarverslag ook informatie over de ontwikkelingen en beleidsvoornemens van de RMC-functie voor preventie en bestrijding van voortijdig schoolverlaten. De evaluatie van de RMC-functie zal echter nader worden beschreven in de jaarlijks terugkerende RMC effectrapportage.

Wettelijke en maatschappelijke context

Leerplichtwet

De Leerplichtwet 1969 verplicht leerlingen van vijf tot zestien jaar geregeld school te bezoeken en niet voortijdig school te verlaten. Voor leerlingen van 16 tot 18 jaar geldt binnen de Leerplichtwet sinds 2007 een kwalificatieplicht. Een leerling met een kwalificatieplicht gaat geregeld naar school of kiest voor een combinatie van werken en leren. Dit is verplicht tot dat een startkwalificatie (havo-, vwo-, mbo-diploma niveau 2 of hoger) is behaald. Het doel daarvan is dat iedere leerling voldoende kansen krijgt om een zelfstandige plek in de samenleving te verwerven. In de Leerplichtwet is het toezicht op de naleving van de wet opgedragen aan het college van B&W.

RMC-wet

Omdat veel jongeren voortijdig zonder startkwalificatie het onderwijs verlaten, is op 1 januari 2002 de RMC-wet van kracht geworden. Deze wet verplicht gemeenten om een registratie bij te houden, een regionaal netwerk van ketenpartners op te zetten en een passend aanbod voor het behalen van een startkwalificatie aan te bieden. De RMC-functie richt zich op niet-leerplichtige jongeren van 18 tot 23 jaar die zonder startkwalificatie het onderwijs (hebben) verlaten.

¹ De Leerplichtwet en de RMC-wet beschrijven de verantwoordelijkheid van het college voor het jaarlijks uitbrengen van een jaarverslag.

Problematiek

De gemeente Haarlemmermeer heeft 31.745 inwoners (peildatum 1-1-2012) in de leeftijd van vijf tot drieëntwintig jaar. Alleen kinderen/jongeren die (dreigen) te verzuimen of uit te vallen komen in contact met het team leerplicht/RMC van onze gemeente.

Schoolverzuim en voortijdig schooluitval zijn voorkomende problemen waar de school, de leerplichtambtenaar en andere maatschappelijke organisaties samenwerken. Verzuim en uitval is vaak nauw verweven met maatschappelijke problemen. Verzuim en uitval kunnen leiden tot grote en langdurige problematiek op gebied van participatie. Het gebruik van maatschappelijke voorzieningen is groter en de kans op reguliere arbeid kleiner voor een deel van de doelgroep. Wij geven prioriteit aan het begeleiden van jongeren in het algemeen en specifiek het begeleiden van jongeren zonder startkwalificatie.

Formatie

Wij hanteren, sinds enige tijd, voor de formatieomvang de norm van Ingrado, de landelijke brancheorganisatie voor leerplicht en RMC. Zij stellen dat de leerplichtfunctie gelijk is aan leerplichttaken, administratieve taken, coördinerende taken, beleidstaken en applicatiebeheer. En gaan uit van 1 Fte leerplichtfunctie per 3800 leerplichtigen. Door een groeiend leerlingaantal en aantal dossiers hebben wij op dit moment minder leerplichtfuncties dan de Ingrado norm. Besluitvorming op dit moment is echter voorbarig in verband met de aankomende reorganisatie van het cluster Sociale Dienstverlening.

Werkzaamheden Leerplicht

In onderstaande tabel is een aantal reguliere taken van het team Leerplicht weergegeven met het aantal dossiers dat is behandeld.

Kerncijfers Leerplicht Haarlemmermeer 2011 – 2012		
	Aantal '11 – '12	Aantal '10 – '11
Vermoedelijk relatief verzuim <i>(te laat of afwezig op school)</i>	964	994
Vermoedelijk absoluut verzuim <i>(niet ingeschreven op school)</i>	32	56
Vermoedelijk luxe verzuim <i>(verlof buiten schoolvakanties)</i>	114	121
Leerlingendossiers Leerplicht/ RMC	3.210	2.466
Bemiddeling, advies, preventie	-	427
Schorsingen	39	61
Verwijderingen	6	5
Proces-verbaal <i>(Handhaving n.a.v. de drie soorten verzuim).</i>	63	49
Justitieel Casusoverleg <i>(veiligheidshuis)</i>	277	273
Vrijstellingen <i>(wegens gewichtige omstandigheden)</i>	42	44

Tabel: kerngegevens Leerplicht schooljaar 2011 – 2012

Toelichting

Op dit moment zien we op alle vormen van verzuim een daling. De daling op relatief verzuim heeft onder andere te maken met de zichtbaarheid en bereikbaarheid van leerplicht binnen de school en de werking van instrumenten als het preventieve leerplichtspreekuur. De capaciteit van het team, zowel kwantitatief als kwalitatief maakt dit mogelijk.

De daling van absoluut verzuim heeft vooral te maken met de frequente controle. De huidige systeemvergelijking maakt het mogelijk om eenvoudig te controleren welke nieuw voortijdig schoolverlaters er zijn. Aankomend schooljaar zal deze systeemcontrole maandelijks uitgevoerd worden. Jongeren kunnen niet langer dan een maand uitgeschreven staan, zonder dat dit bekend is bij het team Leerplicht/RMC. Uiteraard worden school, ouder(s)/verzorger(s) en jongeren wel blijvend gestimuleerd om melding te maken en vroegtijdig actie te ondernemen.

Ook de daling in het aantal schorsingen kan toegeschreven worden aan de nauwe samenwerking tussen de leerplichtambtenaar en de betreffende scholen. Er zijn verschillende preventieve en vroeg-curatieve overleggen om de leerling, waar mogelijk, op school te houden.

Het aantal dossiers blijft stijgen. We maken voor elke leerling die direct of indirect met leerplicht/RMC te maken krijgt een dossier op. Het is geen direct signaal voor meer problematiek, omdat er bijvoorbeeld ook dossiers worden opgemaakt bij preventieve gesprekken. Het aantal dossiers is een graadmeter voor de werkzaamheden van de leerplichtambtenaren, maar het zegt weinig over de zwaarte van het dossier en de tijdsinvestering per dossier.

Activiteiten Leerplicht schooljaar 2011 - 2012

De leerplichtambtenaren hebben verschillende activiteiten ingezet of ondersteund gedurende het afgelopen schooljaar. In deze nota lichten wij er een aantal uit die kenmerkend zijn voor de werkwijze van het team en die aansluiten bij de doelen die zijn gesteld door ons.

1. Landelijke Dag van de Leerplicht

Op donderdag 15 maart 2012 is de landelijke dag van de leerplicht georganiseerd met als thema "School? Ik maak mijn verhaal af! Jij ook?" Op deze dag is er dit jaar extra aandacht gegeven aan het Speciaal Onderwijs. De dag startte met een "Kom op tijd" actie door de leerplichtambtenaren op het Altra College. Alle leerlingen waren op tijd! De rest van de ochtend heeft het verhaal van de leerlingen voorop gestaan. Aan de hand van vragen met betrekking tot het landelijke thema hebben de leerlingen uitgebreid verteld.

In het najaar van 2012 is de nieuwe wetgeving rondom passend onderwijs aangenomen in de eerste kamer. De ontwikkelingen binnen passend onderwijs en daarmee de gevolgen voor onder andere het speciaal onderwijs staan komend jaar op de agenda van de gemeente. Wij zullen u hier ter zijner tijd nader over informeren.

2. *Preventief leerplicht spreekuur maakt leerplicht zichtbaar en verlaagt drempels.*

Deelnemende scholen in het VO en MBO hebben goed gebruik gemaakt van de preventieve leerplichtsprekuren, waarmee een drieledig doel is bereikt:

- verzuim in een vroeg stadium signaleren en aanpakken;
- de zichtbaarheid van leerplicht vergroten;
- meer kennis over de leerplicht bij scholen.

Het spreekuur is bedoeld voor leerlingen die nog niet formeel verzuimen, maar waar de school wel zorgen heeft. Ook komen 18+ leerlingen en leerlingen die buiten de gemeente Haarlemmermeer wonen in aanmerking voor het spreekuur. Uit een kleinschalig onderzoek binnen de gemeente is gebleken dat het merendeel van de leerlingen niet meer is gaan verzuimen na het preventieve gesprek met de leerplichtambtenaar.

3. *Flexibilisering van de onderwijstijd*

Binnen Haarlemmermeer doet Sterrenschool de Bikube uit Hoofddorp mee aan een experiment van het ministerie van OCW met betrekking tot flexibilisering van de onderwijstijd. Binnen dit experiment krijgt een school de mogelijkheid om de onderwijsuren flexibel in te zetten, door bijvoorbeeld in schoolvakanties lessen aan te bieden. Leerlingen die op een ander moment van het jaar geen onderwijs volgen zijn door deze lessen in de reguliere vakantieperiode in staat om, met een persoonlijk leerplan, voldoende lessen te maken en krijgen dezelfde leerstof aangeboden. Het experiment geeft aan ouders de ruimte om ook buiten vastgestelde vakanties verlof in te plannen, waardoor de balans tussen werk en zorg voor kinderen beter verdeeld kan worden.

Een van de voordelen van de nieuwe werkwijze is dat er geen sprake meer is van "luxe verzuim" en dat over dit soort verlof voortaan een dialoog gevoerd kan worden met ouder(s)/verzorger(s). De school draagt samen met de ouder zorg voor voldoende lessen.

Leerplicht volgt het experiment nauwlettend.

Resultaten RMC: Voortijdig schoolverlaten (VSV)

Om het percentage voortijdig schoolverlaters terug te brengen is er een convenant tussen het ministerie, de ROC's, VO scholen en de RMC-regio's. Het eerste convenant "Aanval op schooluitval" liep van 2008 t/m 2011, de verlening van 2011 t/m 2012 en recent is er een nieuw convenant opgesteld voor schooljaren 2012 tot en met 2015.

In Haarlemmermeer is het percentage voortijdig schoolverlaters gedaald van 4,8% in het schooljaar 2005 – 2006 naar 3,5% (410 jongeren) in het schooljaar 2010 – 2011. De ambitie van 299 jongeren is, ondanks de ingezette daling sinds 2005, niet behaald. Vergeleken met het schooljaar 2005- 2006 is er wel een daling gerealiseerd van bijna 18%.

Onze gemeente scoort beduidend beter dan andere gemeenten binnen de Agglomeratie Amsterdam (gemiddeld 4,3%), maar iets minder goed dan de landelijke cijfers (gemiddeld 3%). De cijfers van het schooljaar 2011-2012 worden door het ministerie in februari 2013 gepubliceerd en worden inzichtelijk via de RMC effectrapportage. In deze rapportage wordt nader uitgewerkt waar deze verschillen binnen de regio ontstaan en welke activiteiten wij verrichtten om tot een dalend VSV cijfer te komen. Ook worden in de rapportage de verwachtingen ten aanzien van "de eindspurt" vermeld.

Gemeenten hebben al vanaf het eerste convenant "Aanval op schooluitval" (2008-2011) kritiek op de telling. Jongeren die bijvoorbeeld particulier onderwijs volgen of vrijgesteld zijn van de leerplicht worden geteld als voortijdig schoolverlater. Vanaf schooljaar 2012 – 2013 wordt een nieuwe meetsystematiek ingevoerd. De verwachting is dat dit een daling van het aantal VSV'ers teweeg zal brengen.

In het nieuwe (verlenings)convenant 2012-2015 wordt nog sterker ingezet op preventieve maatregelen om jongeren op school te houden. In de loop van 2012 wordt een vernieuwd plan van aanpak opgesteld om in te zetten op preventieve maatregelen ter voorkoming van schooluitval. Verder zal er in navolging van de wijzigingen in de Wet Werk en Bijstand (WWB) actief worden ingezet op terug geleiding naar school bij uitval.

Samenwerking met ketenpartners geïntensiveerd

Samenwerking met ketenpartners wordt steeds intensiever en werpt haar vruchten af. Dit schooljaar is de samenwerking tussen leerplicht(plus)ambtenaren en trajectbegeleiders met het LeerWerkLoket en UWV WERK bedrijf verder geïntensiveerd.

Daarnaast neemt het team Leerplicht/RMC al jaren deel aan overleggen van de Zorg Advies Teams (ZAT). Wij geven een hoge prioriteit aan het bijwonen van de ZAT's van de Haarlemmermeerse scholen vanwege de preventieve en vroeg-curatieve mogelijkheden. Door middel van schoolbezoek hebben wij bovendien opnieuw aandacht gevraagd voor de actualiteiten in het 'Handboek leerplicht en RMC voor scholen en ketenpartners'.

Voor de RMC functie wordt er intensief regionaal samengewerkt in de RMC regio Agglomeratie Amsterdam, en de subregio Amstelland/Meerlanden. Zo wordt er gezamenlijk invulling gegeven aan het convenant "Aanval op schooluitval" en zijn de middelen voor de kwalificatieplicht regionaal beschikbaar gesteld door het ministerie van OCW.

Ontwikkelingen

Binnen de dossiers rondom werk en inkomen heeft de gemeente, in het kader van de transitie binnen het sociaal domein, een opgave om met minder budget meer taken te vervullen. Dit heeft ook consequenties voor de manier waarop, door de RMC trajectbegeleiders, jongeren richting onderwijs en werk worden geleid. Het centrale doel blijft in eerste instantie het behalen van een startkwalificatie en als dat niet lukt een passende werkplek.

Binnen het beleidsterrein Jeugd en Onderwijs is de verwachting dat we te maken hebben met risicogroepen bestaand uit: werkende VSV'ers zonder startkwalificatie die met ontslag worden bedreigd en schoolverlaters zonder startkwalificatie die geen aansluiting kunnen vinden op de arbeidsmarkt. Voor hen is er een extra risico, omdat per 1 januari 2012 de gewijzigde WWB is aangenomen en de Wet Investering in Jongeren (WIJ) is vervallen. Dit heeft als gevolg dat zij, in principe, niet langer aanspraak kunnen maken op een uitkering.

Nieuwe wetgeving

Per 1 januari 2012 is de Leerplichtwet gewijzigd. Er is een knip in het toezicht gemaakt; het toezicht op naleving van de Leerplichtwet door scholen is belegd bij de Inspectie van het Onderwijs. Het toezicht op naleving van de Leerplichtwet door ouders en leerlingen blijft bij de gemeente. Dit betekent dat de leerplichtambtenaar, net als voorheen, in de praktijk toezicht houdt op naleving van de leerplichtwet, maar de onderwijsinspectie maatregelen treft op het moment dat de school de regels niet naleeft. Effecten van deze knip zijn nog niet duidelijk.

Een blik vooruit

Leerplicht/RMC gaat de komende periode nog meer naar buiten treden. De leerplichtambtenaren en trajectbegeleiders gaan in het nieuwe schooljaar fysiek werkzaamheden verrichten in het Centrum Jeugd en Gezin (CJG+) . Intensief contact met kinderen, jongeren, ouders, scholen en ketenpartners is van essentieel belang om (toekomstig) voortijdig schoolverlaten terug te dringen.

Mede in verband met de genoemde ontwikkelingen en de toenemende bekendheid van leerplicht verwachten wij dat het aantal leerlingendossiers het komende jaar opnieuw gaat toenemen. Het komende schooljaar wordt er aandacht besteed aan de volgende aandachtsgebieden.

1. Preventieve spreekuren op de VO en MBO scholen

Sinds 2009 kunnen de scholen voor VO en MBO in Haarlemmermeer gebruik maken van een leerplichtspreekuur. Vanwege het succes van het spreekuur gaan we hier het komende schooljaar mee door.

2. Screening Voortijdig schoolverlaters

Voor de doelgroep 16 tot 23 jarigen hebben we flinke stappen kunnen zetten in de aanpak van verzuim en voortijdig schooluitval. We willen de screenings- en begeleidingswerkzaamheden doorontwikkelen.

3. Verbetering samenwerking en netwerkbenadering

De netwerkbenadering wordt voortgezet met structureel overleg en/of werkafspraken. Tevens zal het team Leerplicht/RMC ook bij andere ontwikkelingen en overleggen steeds nauwer worden betrokken, zoals de transities binnen het Sociaal Domein, het Lokaal Platform Arbeidsmarkt en Onderwijs(LPAO), CJG+, Werkgeversservice Punt en het netwerkoeverleg Wajong.

4. Nieuw leerlingvolgsysteem en efficiëntie in processen

Het afgelopen jaar is geïnvesteerd in het digitaliseren van de werkprocessen voor Leerplicht/RMC en de leerlingenadministratie. Het Jeugd Volg Systeem(JVS) is ingevoerd en biedt voldoende mogelijkheden om nog verder tegemoet te komen aan de ambities.

Met het nieuwe systeem en de groei en ontwikkeling van het team Leerplicht/RMC wordt er aankomend jaar stil gestaan bij de effectiviteit en efficiency van huidige werkprocessen.

In- en externe communicatie

De scholen, besturen en andere ketenpartners krijgen het jaarverslag na vaststelling toegestuurd. In de *Informeer* wordt een artikel gepubliceerd over het jaarverslag.

Besluit

Op grond van het voorgaande hebben wij besloten om:

1. het jaarverslag Leerplicht schooljaar 2011 – 2012 vast te stellen;
2. deze nota ter informatie te zenden aan de raad.

Burgemeester en wethouders van de gemeente Haarlemmermeer,
namens dezen,
de portefeuillehouder,

J.C.W. Nederstigt

Bijlage(n)
Jaarverslag

JAARVERSLAG LEERPLICHT

2011-2012

1. INHOUDSOPGAVE

1.	Inhoudsopgave.....	2
2.	Inleiding.....	4
3.	Kerntaken en Formatie	5
3.1.	Kerntaken Leerplichtambtenaar.....	5
3.2.	Taken van de medewerker Leerplichtadministratie.....	6
3.3.	Formatie	7
4.	Kerngegevens leerplicht.....	7
4.1.	Gegevens	7
4.2.	Leerlingendossiers	8
4.3.	Verzuim.....	9
4.3.1.	Relatief verzuim	9
4.3.2.	Absoluut verzuim	11
4.3.3.	Luxe verzuim	12
4.3.4.	Andere factoren (geen verzuim)	12
4.4.	Schorsingen	13
4.5.	Verwijderingen	14
4.6.	Samenwerking met justitie en proces verbaal	15
5.	Vrijstelling en verlof	17
5.1.	Beroep op vrijstelling wegens ‘andere gewichtige omstandigheden’	17
5.2.	Vervangende leerplicht	18
5.3.	Vrijstelling van de leerplichtwet.....	18
6.	Werkwijze en acties leerplichtambtenaar	19
6.1.	De campagne leerplicht en RMC	19
6.2.	Landelijke dag van de leerplicht	19
6.3.	Luxeverzuim.....	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.
6.4.	Samenwerking met halt.....	19
6.5.	Handboek leerplicht en RMC voor scholen en ketenpartners.....	20
6.6.	Zorg advies teams (ZAT).....	20
6.7.	Leerlingvolg en registratiesysteem.....	21
6.8.	Het verzuimloket	21
6.9.	Screening VSV-ers.....	21
6.10.	campagne ím in	22
6.11.	Preventief leerplicht spreekuur	22
6.12.	justitieel casusoverleg	23
6.13.	Melding aan de Verwijsindex Matchpoint.....	23
6.14.	Netwerk 12+	24
7.	Regionale meld en coördinatiefunctie voortijdig schoolverlaten (RMC functie).....	25
7.1.	RMC functie	25
7.2.	Regionale netwerk.....	25
7.3.	Convenant voortijdig schoolverlaten.....	26
7.4.	Ontwikkelingen RMC	28
8.	Ontwikkelingen	29
8.1.	Verbanden met ander gemeentelijk beleid.....	29
8.2.	Wet Werken Naar Vermogen (WWNV)	29
8.3.	Agenda arbeidsmarktbeleid 2011 – 2014.....	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.
8.4.	Project leren en werken	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.
8.5.	Ambtsinstructie	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.

9.	Conclusies en een blik vooruit	31
9.1.	Algemeen beeld.....	31
9.2.	Formatie leerplichtambtenaren	31
9.3.	Werkprocessen en leerlingvolgsysteem	31
9.4.	Accenten in de uitvoering van de leerplicht voor het schooljaar 2012/2013	32
9.4.1.	Preventieve spreekuren op de vo en mbo scholen.....	32
9.4.2.	Voortijdig schoolverlaters	32
9.4.3.	Verbetering samenwerking.....	32
10.	Begrippenlijst	33

2. INLEIDING

Hierbij presenteren wij u het jaarverslag 2011-2012 over de uitvoering van de Leerplichtwet 1969 in de gemeente Haarlemmermeer.

In Nederland hebben alle kinderen recht op onderwijs, waarin zij zich optimaal voor kunnen bereiden op de maatschappij en de arbeidsmarkt. De leerplichtwet verplicht alle kinderen tussen de vijf en de achttien jaar om onderwijs te volgen. Daarnaast bestaat er een kwalificatieplicht tot 18 jaar. De wetgever eist dat iedereen een volledig onderwijsprogramma volgt gericht op het behalen van een kwalificatie (Havo/Vwo/Mbo-2). Een startkwalificatie vergroot de kans op participatie in onze maatschappij.

De Leerplichtwet verplicht het college om jaarlijks te rapporteren aan de raad over gevoerd beleid inzake handhaving van de leerplicht, de kwalificatieplicht en de resultaten daarvan. Het jaarverslag beschrijft de werkzaamheden van team Leerplicht over het schooljaar 2011-2012. Het schooljaar loopt van 1 augustus 2011 tot en met 31 juli 2012.

Met het jaarverslag heeft de gemeente een overzichtelijk instrument in handen om het beleid verder vorm te geven. De informatie uit het jaarverslag helpt bijvoorbeeld om inzicht te krijgen in de kansen en bedreigingen van bepaalde groepen leerlingen. Het geeft daarnaast handvatten om jongeren die dreigen te stoppen met school, of die de stap al hebben gezet, toch op een 'onderwijstraject' te houden of om een traject in te zetten. Wij streven er naar dat ook zij met voldoende bagage hun intrede kunnen doen op de arbeidsmarkt.

Naast de informatie over leer- en kwalificatie plichtige jongeren, in relatie tot de uitoefening van de leerplichtfunctie, geeft het jaarverslag ook informatie over de ontwikkelingen en beleidsvoornemens op het gebied van preventie en het bestrijden van voortijdig schoolverlaten. Hierin is de Regionale Meld- en Coördinatiefunctie voortijdig schoolverlaten (RMC) leidend. De RMC-functie richt zich op niet-leerplichtige jongeren tussen de achttien en drieëntwintig jaar die zonder startkwalificatie het onderwijs (hebben) verlaten.

Hoofddorp, januari 2012

Burgemeester en wethouders van Haarlemmermeer,
Namens deze,
de portefeuillehouder,

J.C.W. Nederstigt

3. KERNTAKEN EN FORMATIE

Alle gemeenten in Nederland moeten toezien op naleving van de Leerplichtwet 1969 (hierna: de Leerplichtwet). Dit betekent dat ze ervoor moeten zorgen dat alle leerplichtige kinderen die in de gemeente wonen, ook daadwerkelijk naar school gaan. Naast de verplichting om naar school te gaan, heeft ieder kind in Nederland ook recht op onderwijs. In de Leerplichtwet worden de kaders gesteld voor de bewaking en bescherming van dat recht. De Leerplichtwet legt degenen die het gezag uitoefenen – ouder(s), voogden of verzorger(s) - over een jongere de verplichting op ervoor te zorgen dat deze jongere is ingeschreven als leerling bij een school en dat deze jongere de school vervolgens geregeld bezoekt.

De volledige leerplicht begint op de eerste dag van de maand volgend op de maand waarin het kind vijf jaar is geworden. De volledige leerplicht eindigt aan het einde van het schooljaar waarin de jongere zestien jaar is geworden. Vervolgens is de jongere kwalificatieplichtig tot zijn achttiende verjaardag of tot het moment dat de leerling een startkwalificatie heeft behaald. Een startkwalificatie is een HAVO of VWO diploma of een afgeronde opleiding op niveau 2 in het MBO.

De RMC-functie ligt in het verlengde van de leer- en kwalificatieplicht. In het kader van deze functie worden jongeren van achttien tot drieëntwintig jaar gevolgd en gestimuleerd zolang zij nog niet voldoen aan de opleidingseisen van de startkwalificatie.

Hoewel het belang van onderwijs maatschappelijk wordt erkend, wil dit niet zeggen dat alle leerlingen ook daadwerkelijk een school bezoeken. Wanneer het verzuim een structureel karakter aanneemt, moet de leerplichtambtenaar onderzoeken wat er aan de hand is, een trajectplan opstellen en zo nodig de juiste vorm van hulpverlening inschakelen. De leerplichtambtenaar heeft in deze geen hulpverlenende taak, maar een zorgtaak om de gesignaleerde problematiek in kaart te brengen en te coördineren.

Schoolverzuim is, net als schooluitval, veelal een maatschappelijk probleem dat nauw verweven is met maatschappelijke vraagstukken als gezinsproblematiek, (jeugd)werkloosheid, criminaliteit en verslaving. Het is daarom essentieel bij de aanpak van dit probleem krachten te bundelen en samenwerking te zoeken met de verschillende ketenpartners.

3.1. KERNTAKEN LEERPLICHTAMBTENAAR

Het toezicht op de naleving van de Leerplichtwet bevat de volgende kerntaken:

Maatschappelijke zorgfunctie

In de toelichting op de Leerplichtwet wordt aangegeven dat het toezicht op de naleving van de Leerplichtwet het karakter dient te dragen van maatschappelijke zorg, gericht op het beschermen en het bewaken van het recht op onderwijs van leerplichtige jongeren.

Dit betekent prioriteit geven aan het preventieve en curatieve aspect binnen de doelstelling: het schoolverzuim terugdringen en een tijdige en adequate behandeling van gevallen van verzuim, zodat de terugkeer naar school wordt bevorderd en schooluitval wordt voorkomen.

Indien een jongere door schoolverzuim in zijn vorming en ontplooiing wordt belemmerd en wanneer er sprake is van problematisch gedrag kan de leerplichtambtenaar jongeren en/of ouder(s)/verzorger(s) verwijzen naar een hulpverlenende instantie. Een goede samenwerking tussen scholen, leerplichtambtenaren en

hulpverlenende instanties is van essentieel belang. Op deze wijze kan snel passende hulp geboden worden aan de jongere en/of de ouder(s)/verzorger(s).

Preventie

De leerplichtambtenaar werkt vooral preventief door een wekelijks verzuimspreekuur op VO en MBO scholen te houden. De leerplichtambtenaar consulteert vroegtijdig de school bij dreigende probleemsituaties en schoolverzuim en maakt op het VO en MBO deel uit van het ZAT (zorg advies team).

De leerplichtambtenaar heeft structureel overleg met scholen en diverse instanties, zoals de Raad voor de Kinderbescherming, hulpverleningsinstellingen, Justitie, politie en arbeidsbemiddelingorganisaties. Schoolverzuim is meestal een niet op zichzelf staand probleem. Het is een signaal dat er iets met de jongere aan de hand is. Naar aanleiding van een melding van schoolverzuim benadert de leerplichtambtenaar de desbetreffende jongere en ouder(s)/verzorger(s).

Justitiële taken en controle

In bepaalde gevallen voert de leerplichtambtenaar zijn justitiële taken uit. De justitiële aspecten gelden zowel ten aanzien van ouder(s)/verzorger(s) en jongeren als ten aanzien van directeurs van onderwijsinstellingen. De leerplichtambtenaar maakt, als buitengewoon opsporingsambtenaar, proces-verbaal op tegen de ouder(s)/verzorger(s) indien er sprake is van een vermoeden van gemis aan zorg voor geregeld schoolbezoek (relatief schoolverzuim) en wanneer er sprake is van het niet-ingeschreven staan bij een school of onderwijsinstelling (absoluut schoolverzuim). Jongeren vanaf twaalf jaar zijn ook zelf verantwoordelijk voor een geregeld schoolbezoek en daarvoor vervolgbaar. Daarbij wordt een bij de ouder(s) een getuigenverklaring afgenomen.

Indien proces-verbaal moet worden opgemaakt, wordt de te verbaliseren persoon uitgenodigd voor verhoor, waarin het verzuim kan worden toegelicht. Daarna wordt proces-verbaal opgemaakt, ondertekend en verzonden naar de Officier van Justitie en bij relatief en absoluut verzuim wordt melding gemaakt bij de Raad voor de Kinderbescherming. De leerplichtambtenaar wordt bij de zitting als ter zake deskundige uitgenodigd.

Per 1 januari 2012 is de Leerplichtwet 1969 (Lpw) gewijzigd. Doel van de wetwijziging is de verbetering van het bestrijden van verzuim en voortijdig schoolverlaten. Het toezicht op naleving van de Leerplichtwet door scholen – een goede administratie van het verzuim – wordt belegd bij de Inspectie van het Onderwijs. Deze kan een bestuurlijke boete opleggen. Het toezicht op de naleving van de Leerplichtwet door ouders en leerlingen blijft bij de gemeenten liggen. Voor de gemeente leidt de wetwijziging niet tot minder middelen in het Gemeentefonds.

De Inspectie van het Onderwijs hanteert een risicogericht toezichtskader. Leerplichtambtenaren kunnen signalen doorgeven aan de Inspectie. Vanuit het toezicht op ouders en leerlingen mogen zij de verzuimadministratie van scholen blijven inzien.

3.2. TAKEN VAN DE MEDEWERKER LEERPLICHTADMINISTRATIE

Het werk van de medewerker leerlingenadministratie is onmisbaar voor het goed kunnen vervullen van de taken van de leerplichtambtenaar. De gegevens van de leerplichtigen en niet-leerplichtigen worden verwerkt in het systeem voor de leerlingenadministratie. Hierin worden de basisgegevens van de volledige Haarlemmermeerse jeugd van vier tot drieëntwintig jaar geregistreerd. Tevens wordt ook bijgehouden of leerlingen al dan niet in het bezit zijn van diploma's en/of een startkwalificatie.

De directies van scholen zijn verplicht iedere wijziging in de basisgegevens zo spoedig mogelijk via het DUO door te geven aan het gemeentebestuur van de woongemeente. Het registratiesysteem is kwetsbaar, onder andere vanwege de afhankelijkheid van de medewerking van de directies van scholen en van de aanlevering van gegevens door andere gemeenten. In het achterliggende schooljaar is wederom hard gewerkt aan een verdere professionalisering van de administratie en is er over gegaan naar een Jeugd Volg Systeem, waarin werkprocessen overzichtelijker zijn en er op diverse onderdelen kan worden geselecteerd.

3.3. FORMATIE

De uitvoering van de Leerplichtwet valt onder de verantwoordelijkheid van de gemeente.

In het afgelopen schooljaar hebben de volgende wijzigingen plaatsgevonden:

De uren van de RMC-trajectbegeleider zijn uitgebreid van 0,5 Fte naar 1 Fte.

Per november 2011 is er 1 Fte leerplicht extra bijgekomen.

Vanaf 1 april 2011 zijn de uren van de interne stagiair omgezet naar 1 Fte extra leerplichtondersteuning.

De per 1 mei 2012 vrijgekomen 0,66 Fte leerplichtondersteuner is nog vacant.

Vanaf september 2011 tot 1 juli 2012 heeft team leerplicht een stagiair in opleiding begeleid.

Per 1 april 2012 heeft het team een interne stagiair. Deze stagiair loopt stage tot oktober 2012 bij de leerplichtondersteuner.

De formatie bestaat per 31 augustus 2012 uit:

5,5 Fteleerplichtambtenaar;

1,9Fte regionale leerplicht-(plus)ambtenaar en (RMC) trajectbegeleider;

0,9Fte ondersteuning leerplicht;

1,4 Fte leerlingenadministratie.

In totaal bestaat het team leerplicht uit 9,7 Fte, waarvan 1,9 Fte bekostigd uit regionale RMC-middelen.

Daarnaast is vanuit de regio Amsterdam een budget van € 40.000 beschikbaar in verband met de Aanval op Uitval. Dat komt ongeveer neer op een halve Fte.

Momenteel hebben vijf medewerkers de BOA-bevoegdheid (BOA = buitengewoon opsporingsambtenaar). Het hebben van BOA-bevoegdheid is een vereiste voor het opmaken van proces-verbaal. Zeer binnenkort volgt de zesde.

4. KERNGEGEVENS LEERPLICHT

4.1. GEGEVENS

Binnen Haarlemmermeer zijn er dit jaar:

31.745(33.489^[1]) inwoners van vijf tot drieëntwintig jaar;

23.342 (25.052) leerplichtigen van vijf tot achttien jaar;

8.403 (8.437)jongeren in de RMC-leeftijdscategorie van achttien tot drieëntwintig jaar.

^[1] (...) zijn de cijfers uit schooljaar 2010 - 2011

Van de 15.087(16.000)leerlingen in de basisschoolleeftijd gaan er 14.074(15.000) naar de ruim 70 scholen voor (speciaal) basisonderwijs binnen de gemeente.

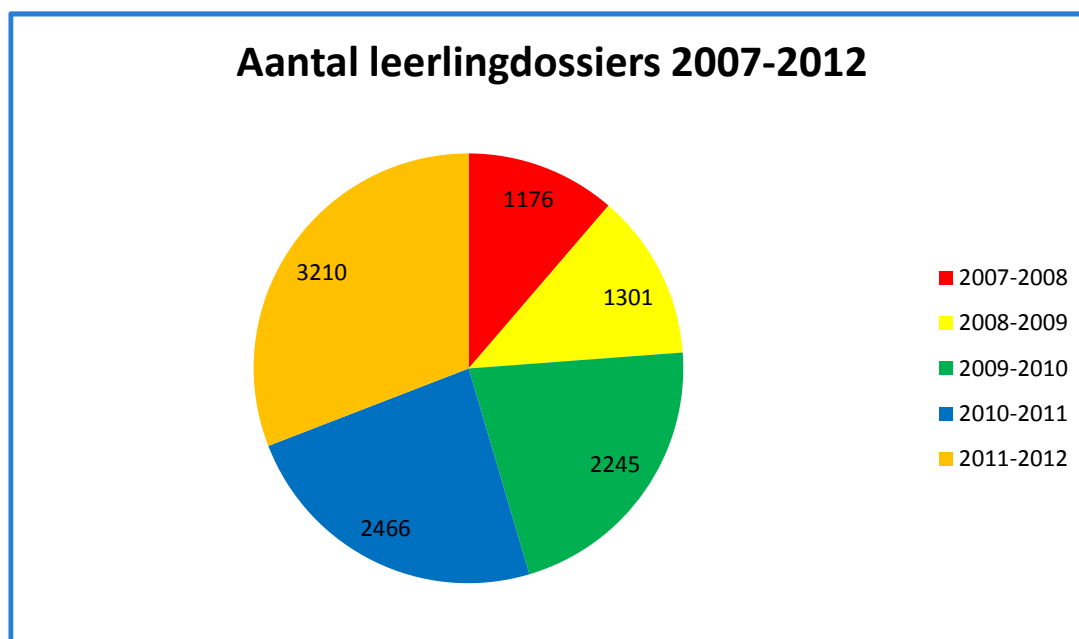
Naar de Haarlemmermeerse scholen voor voortgezet onderwijs gaan circa 6.400 (5.750)van de 9.694 naar het voortgezet onderwijs in Haarlemmermeer. Anderen volgen voortgezet onderwijs buiten de grenzen van Haarlemmermeer.

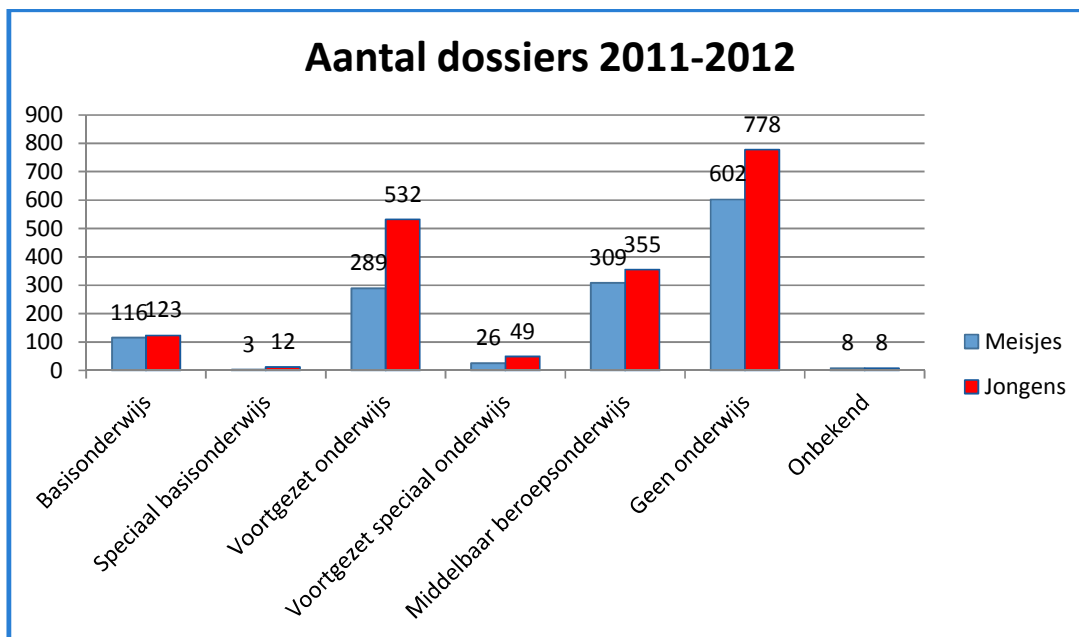
4.2. LEERLINGENDOSSIER

Elk jaar rapporteren wij over het aantal leerlingdossiers dat is behandeld door de leerplichtambtenaren. Dit aantal neemt al jaren toe. Onder leerlingendossiers worden alle dossiers geteld die zijn aangemeld bij team Leerplicht en RMC: van een adviesgesprek tot een complex dossier. De verklaring voor de aanhoudende stijging ligt vooral aan de:

- capaciteit (kwalitatief en kwantitatief) van het team leerplicht;
- verbeterde melding door scholen ;
- verlaging van de drempel om de leerplichtambtenaren te benaderen voor de diverse partijen;
- preventieve spreekuren op de scholen voor voortgezet onderwijs en MBO;
- activiteiten gericht op onderwijs (zie hoofdstuk 6);
- telling en registratie van elke handeling.

Ten aanzien van het schooljaar 2011 – 2012 is er wederom een stijging ten opzichte van het schooljaar 2010 – 2011 te zien in het aantal in behandeling genomen leerlingendossiers. Het betreft een stijging van ruim30% van 2466 naar 3210 leerlingendossiers.

4.3. VERZUIM

Spijbelen ofwel ongeoorloofd schoolverzuim is vaak een van de eerste signalen van problemen en (dreigend) voortijdig schoolverlaten. Vanuit het gegeven dat aan verzuimen van school dieper liggende oorzaken ten grondslag liggen, onderzoekt en behandelt de leerplichtambtenaar in nauwe samenwerking met de school het verzuim. Ook neemt de leerplichtambtenaar deel aan de Zorg Advies Teams (ZAT) van de scholen. De deelname aan dit overleg is belangrijk. Deze ZAT's bestaan uit een jeugdarts, een onderwijshulpverlener, een schoolmaatschappelijk werker, afdelingscoördinatoren, mentoren, een zorgcoördinator en een leerplichtambtenaar. Ook Bureau Jeugdzorg en bijvoorbeeld een orthopedagoog nemen deel aan de ZAT binnen het Voortgezet Onderwijs (VO) en het Voortgezet Speciaal Onderwijs (VSO).

Wanneer de leerplichtambtenaar een verzuimmelding van de school ontvangt, worden de ouder(s)/ verzorger(s) en/of de leerling door de leerplichtambtenaar uitgenodigd voor een gesprek om achter de reden van het verzuim te komen. De leerplichtambtenaar analyseert voor zover mogelijk de oorzaak van het verzuim. Afhankelijk van het verzuim en de redenen voor het verzuim kan de leerplichtambtenaar een officiële waarschuwing geven of afspraken maken met de leerling en ouder(s)/ verzorger(s). Indien er aanleiding is, verwijst de leerplichtambtenaar de leerling door naar een hulpverlenende instantie.

Wanneer geconstateerd wordt dat de leerling doorgaat met spijbelen, wordt deze opnieuw opgeroepen voor een gesprek en volgt er een officiële waarschuwing. Is er reeds een waarschuwing gegeven dan wordt er direct een proces-verbaal opgemaakt. Zowel de officiële waarschuwing als het Proces Verbaal worden schriftelijk bevestigd. De school krijgt van de correspondentie een afschrift.

4.3.1. RELATIEF VERZUIM

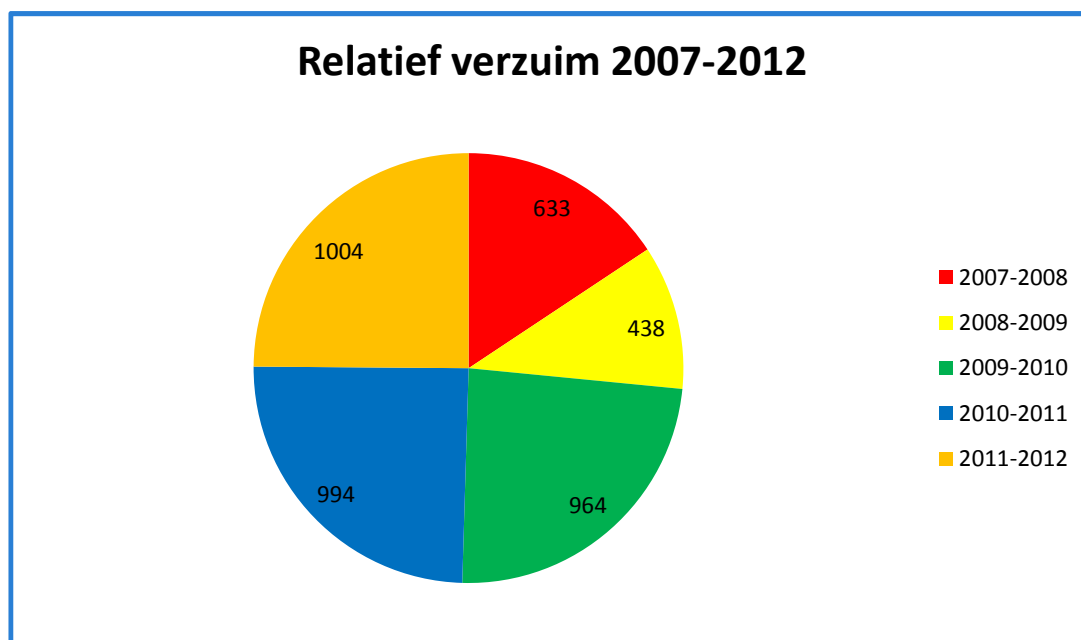
Wanneer een leerling op een school of instelling staat ingeschreven, maar deze niet geregeld bezoekt, is er sprake van relatief verzuim. Vaak gaat het om spijbelen, maar het komt, met name bij jonge leerlingen, nogal eens voor dat ouders hun kind thuis houden of het kind met regelmaat te laat naar school laten gaan. Scholen zijn wettelijk verplicht direct het (vermoedelijk) ongeoorloofd schoolverzuim via het DUO te melden aan de leerplichtambtenaar van de woongemeente van de leerling als:

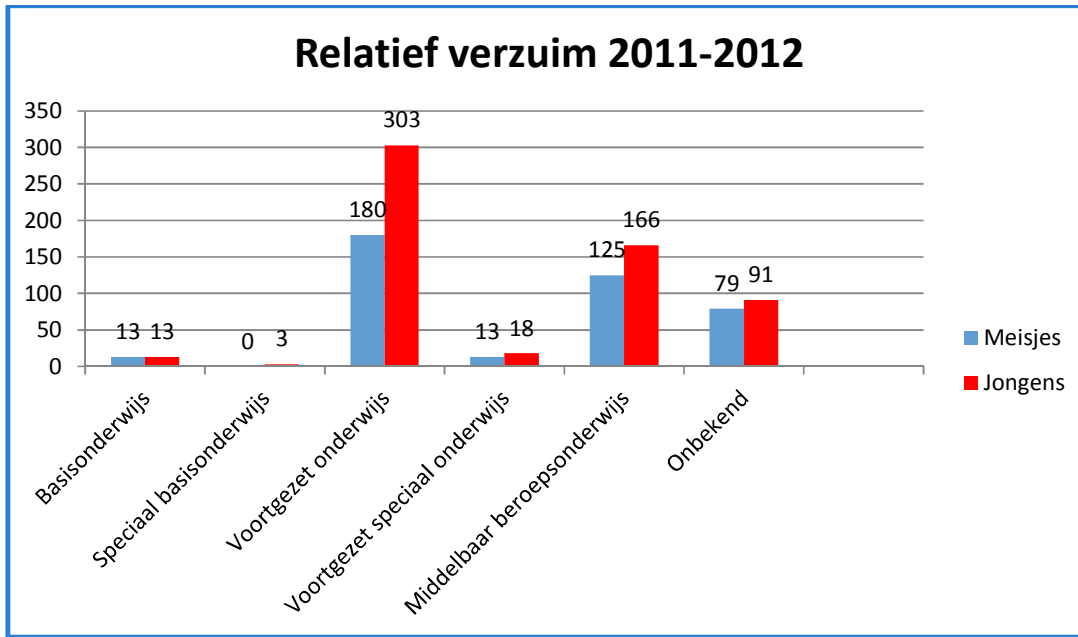
- een leerling drie achtereenvolgende schooldagen heeft verzuimd of;
- een leerling gedurende een periode van vier opeenvolgende lesweken meer dan een ¼ deel (dit staat gelijk aan ongeveer 16 lesuren) van de les- of praktijktijd heeft verzuimd.

Afgelopen schooljaar zijn er meer meldingen van relatief verzuim gedaan, namelijk 1004 (994), waarvan 315 preventief.

Relatief verzuim komt voor in diverse gradaties. Bij relatief verzuim gaat het om scholieren die regelmatig te laat komen of spijbelen. Hierbij kan het gaan om het relatief onschuldige pikken van uurtjes of kiezen voor dingen die leuker gevonden worden dan school, in andere gevallen gaat het om heftige zaken en multi-problematiek die de schoolgang belemmert. Onderzoek door de leerplichtambtenaar leert dat achter de verzuimproblematiek soms een wereld van ellende schuilgaat. Te denken valt aan gezinsproblematiek, pedagogisch onmachtige ouders, verslavingsproblematiek, tienerzwangerschappen, leerproblematiek, criminele activiteiten, schulden, loverboy-problematiek, allerlei vormen van pesten en gepest worden waardoor kinderen zich niet meer veilig voelen, faalangst en andere angststoornissen.

Bij onschuldig verzuim wordt het preventief verzuimspreekuur ingezet. Dit schooljaar zijn er 543 leerlingen gesproken tijdens het spreekuur. Waarvan er 228 buitenleerlingen en 315 leerlingen uit Haarlemmermeer. Nadere uitwerking in 6.11.

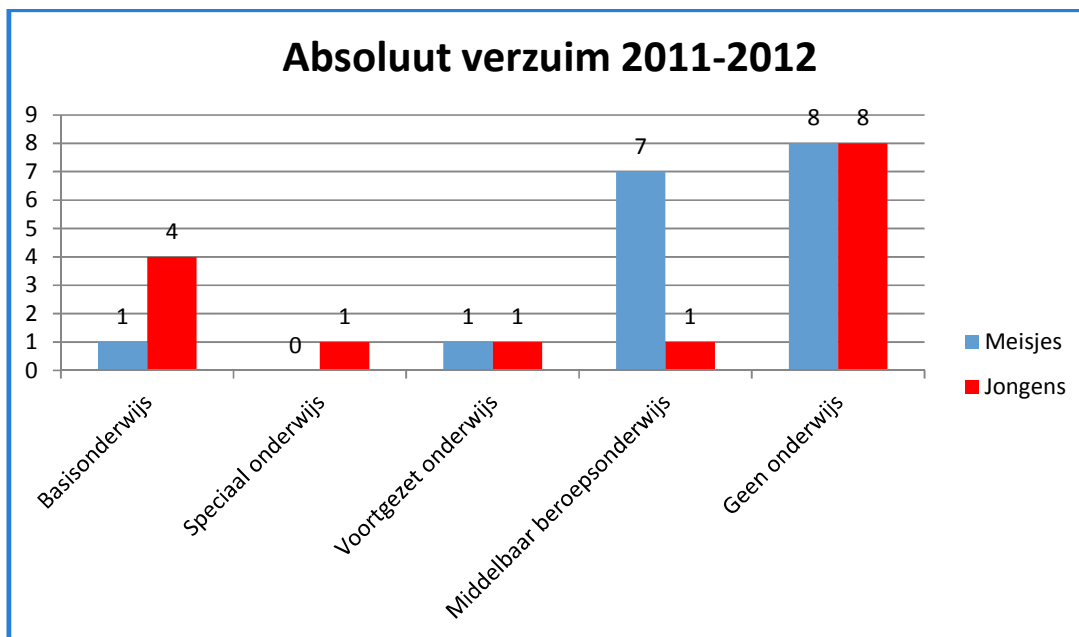

4.3.2. ABSOLUUT VERZUIM

Wanneer een leerling niet bij een school of instelling staat ingeschreven spreken we van absoluut verzuim. De leerlingenadministratie registreert de inschrijvingen van leerplichtige leerlingen en niet- leerplichtige leerlingen (vier tot drieëntwintig jaar zonder startkwalificatie). Onder andere door schoolwisselingen is het soms niet van alle leerlingen bekend naar welke school ze gaan. Naar aanleiding van de controle worden de ouder(s)/verzorger(s) van die groep leerlingen per brief benaderd. Indien hierop niet wordt gereageerd legt de leerplichtambtenaar een huisbezoek af.

In het verleden werd deze intensieve controle op absoluut verzuim twee maal per jaar uitgevoerd. De afgelopen schooljaren heeft de gemeente Haarlemmermeer in samenwerking met Dienst Uitvoering Onderwijs (DUO) (voorheen Informatie Beheer Groep) verbeteringen doorgevoerd in de digitalisering en automatisering van de administratie van de in- en uitschrijvingen van leerlingen uit het VO en MBO. Daardoor hebben wij dit schooljaar vier keer een absoluut verzuimcontrole uit kunnen voeren. Volgend schooljaar gaan we maandelijks absolute verzuimcontroles uitvoeren. Feitelijk betekent dit dat, als er sprake is van absoluut verzuim, een leerling binnen een maand in beeld is.

Het afgelopen schooljaar zijn er door de leerplichtambtenaren 32 (56) zaken van vermoedelijk absoluut verzuim opgepakt. Van deze zaken is er in geen geval overgegaan tot het opmaken van een proces-verbaal. De daling van het vermoedelijk absoluut verzuim heeft te maken met de maandelijks controle en aanschrijving van ouders door de leerling-administratie. De scholen zijn beter geïnformeerd en volgen de uitschrijving van een leerling tot de inschrijving elders.

4.3.3. LUXE VERZUIM

Vakantie opnemen buiten de schoolvakantie is niet toegestaan, tenzij er door de specifieke aard van het werk van (één van de) ouders geen enkele mogelijkheid in een schooljaar bestaat om een gezinsvakantie te vieren. De directeur van een school mag in dat geval ten hoogste één keer per jaar maximaal 10 dagen verlof toekennen. Bij twijfel overleggen schooldirecteuren of ouders met enige regelmaat met de leerplichtambtenaar.

Het afgelopen schooljaar hebben de leerplichtambtenaren 114 (121) keer te maken gekregen met een melding van vermoedelijk luxeverzuim of overleg met schooldirecteuren en/of ouders gehad over verzoeken voor extra vakantie.

Wanneer ouders, zonder toestemming van de directeur van de school, hun kind(eren) toch meenemen op vakantie, is er sprake van vermoedelijk relatief verzuim. De directeur is dan verplicht via het DUO melding te doen aan de leerplichtambtenaar. Vorig schooljaar is tegen de ouder(s)/verzorger(s) van 23 (17) kinderen om deze reden proces-verbaal opgemaakt.

De lichte stijging van het aantal is te verklaren door het intrekken van het verzoek van het Openbaar Ministerie om bij ééndag luxe verzuim niet over te gaan tot het opmaken van een proces-verbaal, maar een officiële waarschuwing te verzenden. In veel gevallen bleken overigens de kinderen ziek thuis te zijn.

4.3.4. ANDERE FACTOREN (GEEN VERZUIM)

De leerplichtambtenaren hebben regelmatig te maken met ouders, leerlingen of scholen waarbij het (nog) niet direct ging om verzuim door leerlingen, maar om bemiddeling, advies en/of preventieve acties. In 695 (427) dossiers is opgenomen dat de melding geen verzuim betrof. Dit heeft te maken met het beter registreren van telefoongesprekken en acties rondom de zorg voor leerlingen. Hier bij valt te denken aan de meldingen aan het Advies- en meldpunt Kindermishandeling (AMK-meldingen), inbreng bij het Justitieel Casusoverleg (JCO-meldingen) en telefoongesprekken met ouders en scholen. Vanaf mei 2012 werken we met een nieuw leerling -

volgsysteem. Door de overgang van het oude naar het nieuwe systeem kunnen we voor dit onderdeel geen cijfers genereren onderverdeeld in soort onderwijs.

Om verschillende redenen hebben ouders, leerling of school contact gezocht met de leerplichtambtenaar. Door bemiddeling, consultatie en advies van de leerplichtambtenaren wordt geprobeerd te voorkomen dat leerlingen gaan verzuimen of uitvallen. Wij vinden het positief dat er zeer regelmatig op deze adviserende en bemiddelende rol van de leerplichtambtenaar een beroep wordt gedaan. De groeiende bekendheid van de leerplichtambtenaar in de gemeente Haarlemmermeer is het directe effect van de aandacht die er de afgelopen jaren aan gegeven is. Verwacht wordt dat deze stijging een preventieve werking heeft in de strijd tegen schoolverzuim en voortijdig schoolverlaten (VSV).

4.4. SCHORSINGEN

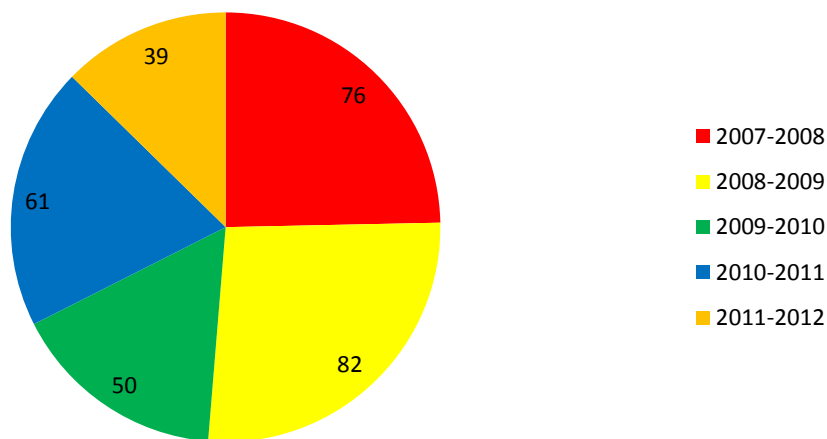
Wanneer een leerling zich niet voegt naar de regels van de school kan het schoolbestuur in bepaalde gevallen overgaan tot een schorsing. Aanleiding voor een schorsingsbesluit kan zijn:

- bedreiging of geweldpleging door leerling, ouder of verzorger;
- herhaalde les-/ordeverstoring;
- wangedrag tegenover docenten en/of medeleerlingen;
- diefstal, beroving, afpersing;
- gebruik van alcohol of drugs tijdens schooltijden;
- handel in drugs of gestolen goederen;
- in bezit zijn van wapens of vuurwerk.

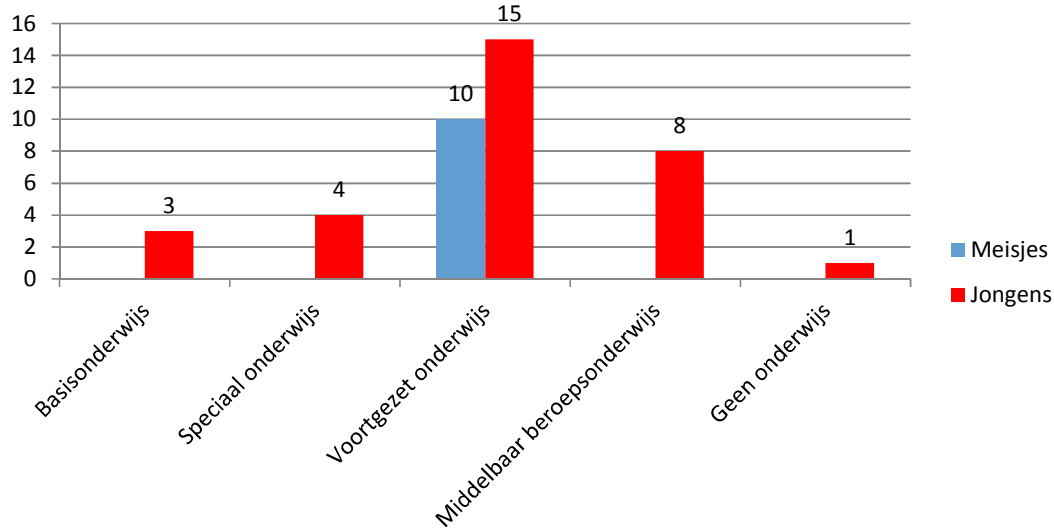
Er zijn het afgelopen schooljaar 39 meldingen van schorsingen geweest.

De leerplichtambtenaar hoeft niet per definitie te interveniëren bij een schorsing. De wettelijke verantwoordelijkheid ligt namelijk bij de school en de onderwijsinspectie. Anders dan bij een verwijdering zijn de scholen dan ook niet verplicht om een schorsing melden aan de leerplichtambtenaar. Team leerplicht stelt dit echter wel op prijs. Zowel scholen als ouders doen regelmatig een beroep op de specifieke kennis van de leerplichtambtenaar op dit terrein en de leerplichtambtenaar wordt regelmatig gevraagd door ouders of school om als bemiddelaar op te treden vanuit haar neutrale positie.

Schorsingen 2007-2012

Schorsingen 2011-2012

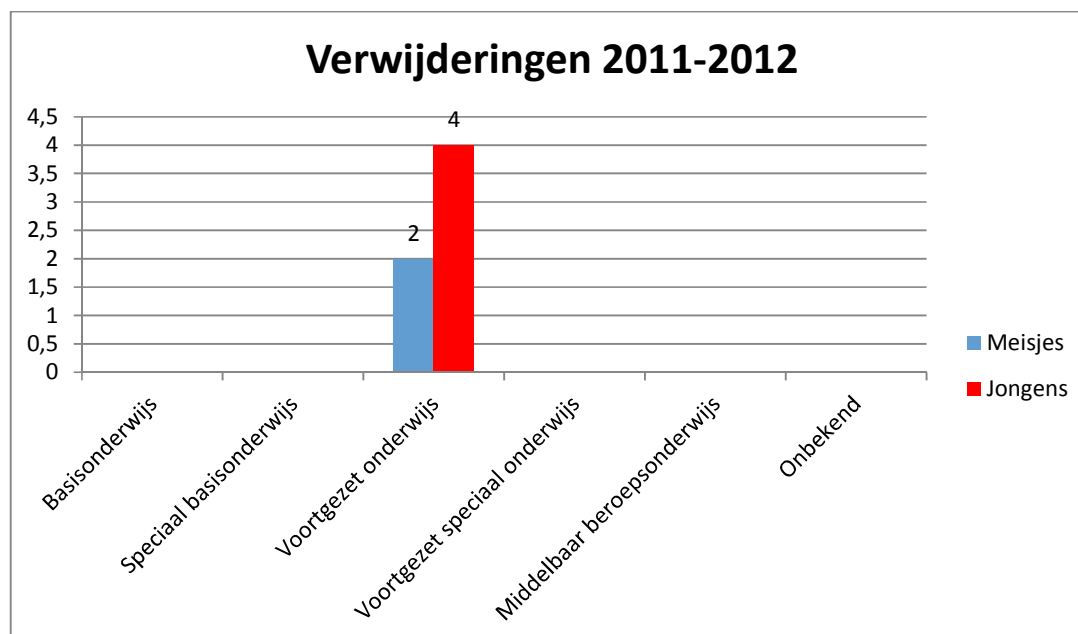
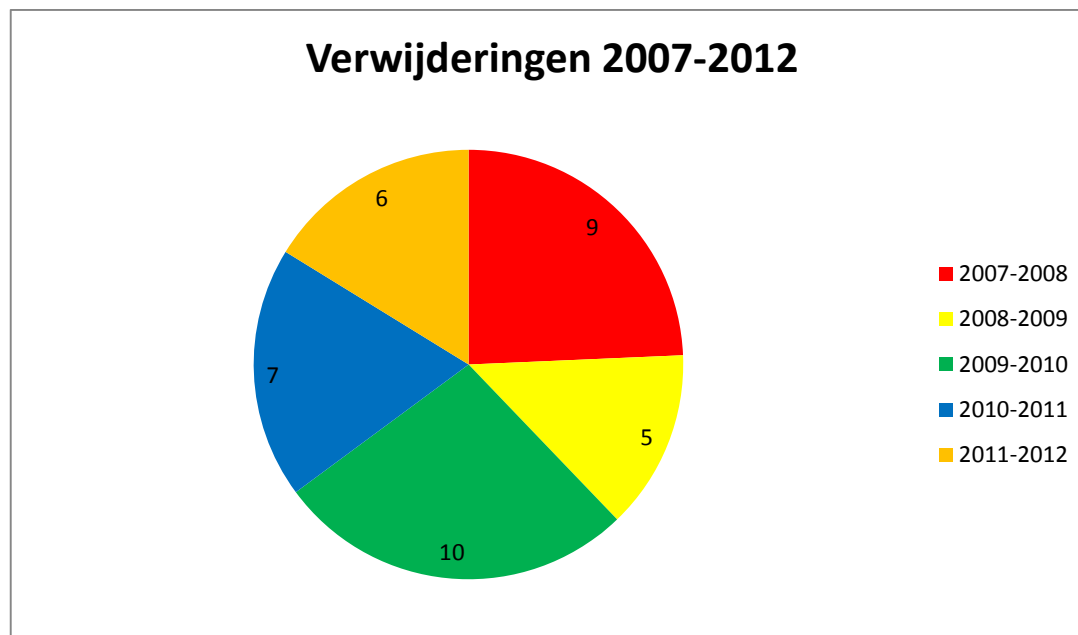
4.5. VERWIJDERINGEN

Dit schooljaar zijn er 6 (5) meldingen gedaan van schorsing gevolgd door verwijdering.

De scholen zijn wettelijk verplicht verwijdering bij zowel de onderwijsinspectie als bij de leerplichtambtenaar schriftelijk te melden. Daarnaast ligt er een inspanningsverplichting bij de school om de verwijderde leerling op een andere school te herplaatsen. Verwijdering wordt alleen in uiterste noodzaak als middel gehanteerd.

De scholen voor basisonderwijs en beroepsonderwijs hebben een inspanningsverplichting van acht weken, waarbij aantoonbaar moet worden gemaakt dat de school zich daadwerkelijk heeft ingespannen om de

verwijderde leerling op een andere school te herplaatsen. Scholen voor voortgezet onderwijs mogen een leerling pas verwijderen wanneer er een andere school gevonden is (gedwongen schoolwisseling).

4.6. SAMENWERKING MET JUSTITIE EN PROCES VERBAAL

De Leerplichtwet kent de mogelijkheid om bij overtreding, via een proces-verbaal, de Officier van Justitie in te schakelen. De gemeente Haarlemmermeer valt onder het arrondissementsparket Haarlem.

Gaat het spijbelen na alle inspanningen van de school, de hulpverlenende instanties en de leerplichtambtenaar onverminderd door en blijft er geen andere optie over, dan gaat de leerplichtambtenaar over tot het opmaken

van een proces-verbaal. Indien het een leerling van twaalf jaar of ouder betreft, wordt dit proces-verbaal ook naar de Raad voor de Kinderbescherming gestuurd die daarop een onderzoek start.

Een proces-verbaal tegen een leerling kan leiden tot het opleggen van een taakstraf in de vorm van een leerstraf, een Maatregel Hulp en Steun, of een ondertoezichtstelling met eventueel een machtiging tot uithuisplaatsing. Een proces-verbaal gericht tegen de ouders kan resulteren in een geldboete of hechtenis.

Er zijn 46 (30) processen-verbaal opgemaakt naar aanleiding van relatief verzuim. Deze zijn opgemaakt in verband met verregaande zorgen betreffende de jongere of het kind.

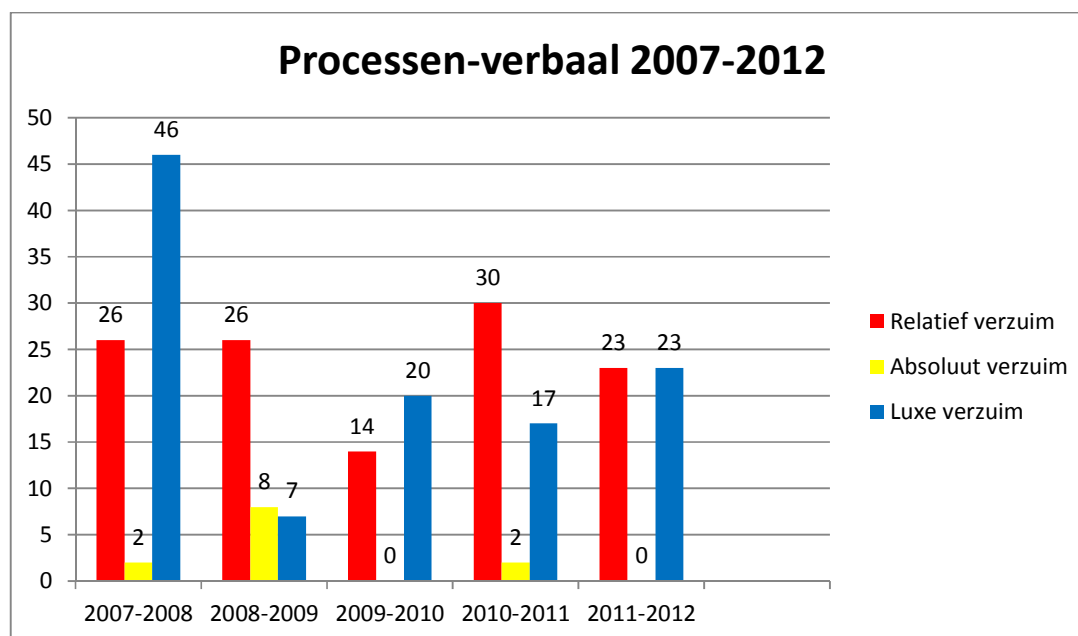
In 23 (17) gevallen is er proces-verbaal opgemaakt tegen ouder(s)/verzorger(s) wegens "luxe verzuim" (relatief verzuim) . Zij hebben hun kinderen ongeoorloofd van school gehouden in verband met bijvoorbeeld een vakantie.

Er is, dit schooljaar, geen (2) proces-verbaal opgemaakt wegens absoluut verzuim.

Leerplichtambtenaren maken de afgelopen schooljaren meer processen-verbaal op dan in de jaren daarvoor. Dat is met name toe te schrijven aan het feit dat de verbeterde bezetting van team Leerplicht het mogelijk maakt de tijdsintensieve handhavingkantbeter op te pakken.

Daarnaast speelt vanzelfsprekend ook de toename van het aantal leerplichtigen binnen de gemeente Haarlemmermeer en het aantal leerlingendossiers een rol. Nu de leerplichtambtenaren met steeds meer zaken te maken krijgen, neemt ook het aantal processen-verbaal dat opgemaakt moet worden, toe.

Er zijn opnieuw positieve stappen gezet in de samenwerking met het Openbaar Ministerie en de Raad voor de Kinderbescherming. De leerplichtambtenaren leveren informatie aan voor het Justitieel Casusoverleg (JCO) in het veiligheidshuis. Hierin worden alle jongeren, voordat zij een justitieel traject in gaan, multidisciplinair besproken. Er zijn in de afgelopen periode 277 (273) leerlingen besproken.

5. VRIJSTELLING EN VERLOF

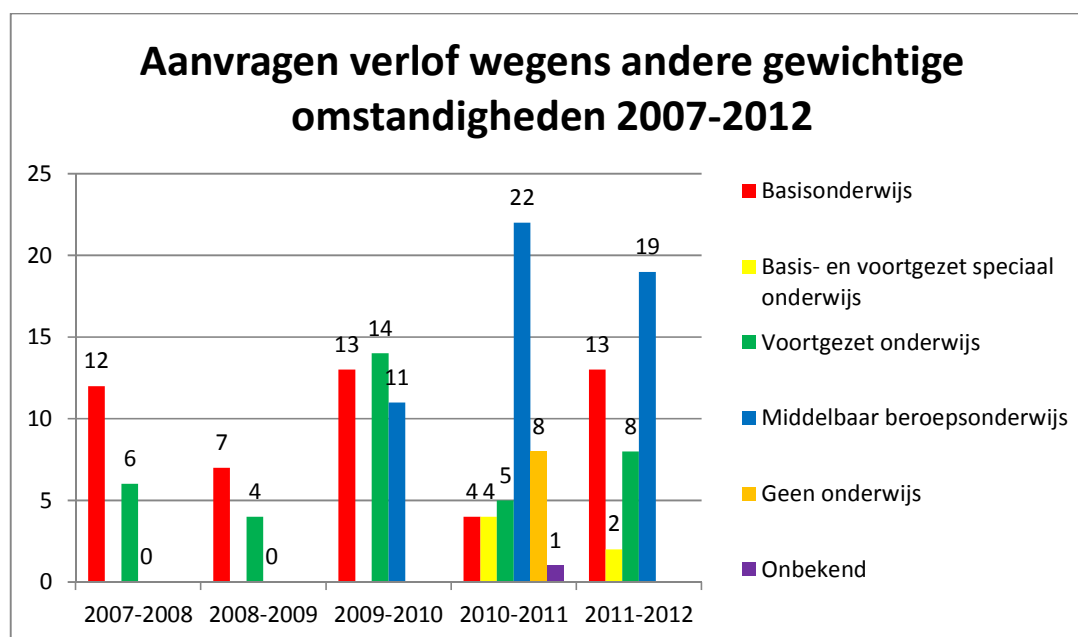
Op grond van de Leerplichtwet zijn er diverse situaties waarin ouders zijn vrijgesteld van de verplichting om hun kind(eren) op een school in te schrijven. Het gaat daarbij om lichamelijke en/of psychische ongeschiktheid om onderwijs te volgen, bezwaar tegen de richting van het onderwijs, het reeds bezoeken van een school buiten Nederland of verblijf in een gezin dat een trekkend bestaan leidt. Daarnaast zijn er een aantal andere gevallen waarin ouders in overleg met de schooldirectie een beroep kunnen doen op vrijstelling van de verplichting hun kind naar school te laten gaan. Voorbeelden van zulke omstandigheden zijn (familie)omstandigheden als ziekte, bepaalde sociaal-medische indicaties, huwelijk, overlijden, jubilea en vervulling van plichten voortvloeiend uit godsdienst of levensovertuiging. Afhankelijk van de aard en/of duur van de vrijstelling is toestemming nodig van de directie van de school of van de leerplichtambtenaar.

5.1. BEROEP OP VRIJSTELLING WEGENS 'ANDERE GEWICHTIGE OMSTANDIGHEDEN'

Voor 'andere gewichtige omstandigheden', zoals de wettelijke terminologie luidt, kan een beroep op vrijstelling worden gedaan. Het verlenen van verlof is mogelijk voor een wettelijke verplichting, verhuizing, huwelijk of ernstige ziekte bij bloed of aanverwanten tot en met derde graad, bij ambtsjubilea en huwelijksjubilea van ouders of grootouders. En verder voor een naar het oordeel van de schooldirectie belangrijke reden, met uitzondering van vakantieverlof. De schooldirectie mag verlof verlenen tot een periode van maximaal tien schooldagen.

Gaat het om een periode van meer dan tien schooldagen, dan beslist de leerplichtambtenaar van de woongemeente. Dit gebeurt altijd na contact met de schooldirectie van de desbetreffende school.

In het schooljaar 2011 – 2012 zijn er 42(44) vrijstellingen voor verlof wegens "andere gewichtige omstandigheden".

5.2. VERVANGENDE LEERPLICHT

In een aantal situaties is het noodzakelijk om op basis van een zogenaamd alternatief toekomstplan vrijstelling van de Leerplichtwet te verlenen. Indien een jongere van veertien jaar of ouder niet langer geschikt wordt geacht volledig dagonderwijs aan een school te kunnen volgen, biedt de Leerplichtwet mogelijkheden. In overleg met de ouder(s)/verzorger(s) en de directie van de school kan er een aangepast programma worden aangeboden dat, naast algemeen vormend onderwijs, ook praktijkonderwijs omvat.

Een aantal VMBO scholen bieden in dit kader zogenaamde leerwerktrajecten aan, deze dienen gemeld te worden aan de leerplichtambtenaar. Op grond van de vervangende leerplicht (artikel 3a en 3b van de Leerplichtwet) is er dit jaargeen(1) vrijstelling verleend.

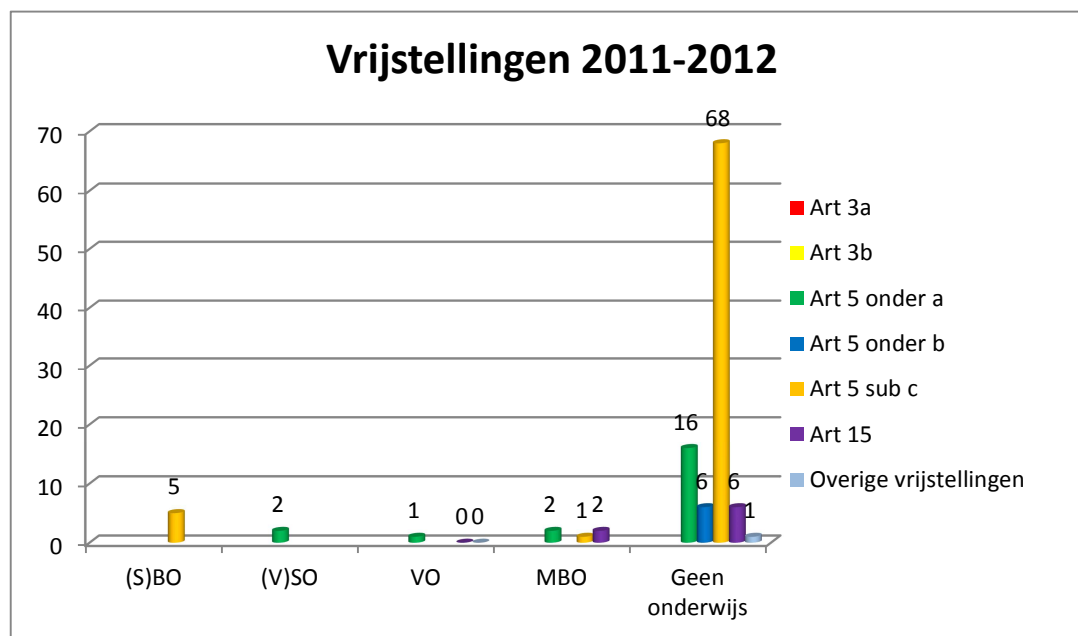
5.3. VRIJSTELLING VAN DE LEERPLICHTWET

Dit schooljaar is er 8 (4) keer vrijstelling verleend wegens het volgen van ander onderwijs (artikel 15 van de Leerplichtwet).

Leerplichtige leerlingen die in de gemeentelijke basisadministratie zijn opgenomen, maar in het buitenland naar school gaan zijn ook bij ons bekend. Dit is een gevolg van een verbetering van de leerlingenadministratie en van onze actieve controles. Wanneer de schoolverklaringen zijn ontvangen, wordt aan deze leerlingen een vrijstelling verleend. Rondom deze leerlingen vindt gegevensuitwisseling plaats met de Sociale Verzekeringsbank. Nu bezoeken 74 (71) kinderen uit de gemeente Haarlemmermeer een buitenlandse school.

Het afgelopen schooljaar is er 21 keer vrijstelling verleend op basis van psychische en/of lichamelijke gronden (artikel 5a).

Het totaal aantal vrijstellingen dat in het schooljaar 2011 – 2012 door leerplicht is verleend ligt op 110.

6. WERKWIJZE EN ACTIES LEERPlichtAMBTENAAR

De gemeente Haarlemmermeer is reeds in 2008 gestart met een campagne om leerplicht en RMC meer op de kaart te zetten. Deze campagne rollen wij nog jaarlijks uit. Verder beschrijven wij de samenwerking met een aantal partners in het veld en onze werkwijze.

6.1. DE CAMPAGNE LEERPlicht EN RMC

Het afgelopen schooljaar is er verder vervolg gegeven aan deze campagne. De ondernomen stappen in de campagne dit jaar waren onder andere: de Dag van de leerplicht, het houden van preventieve spreekuren op scholen voor voortgezet onderwijs en MBO en de screening van 18 t/m 22 jarigen zonder startkwalificatie.

6.2. LANDELIJKE DAG VAN DE LEERPlicht

De dag van de Leerplicht 2012 was dit jaar op donderdag 15 maart 2012. Het landelijke thema was "school? Ik maak mijn verhaal af! Jij ook?"

Dit schooljaar hebben wij ervoor gekozen om op de dag van de leerplicht onze aandacht te richten op het voortgezet speciaal onderwijs (VSO). Dit met het oog op de ontwikkelingen binnen passend onderwijs. Op 15 maart 2012 heeft het subteam leerplicht samen met de wethouder van onderwijs, John Nederstigt, een bezoek gebracht aan het Altra College in Hoofddorp.

Bij de start van de school om 8:45 uur werden de leerlingen ontvangen met een "Kom op tijd! Actie". De leerlingen werden ontvangen door de leerplichtambtenaren en wethouder. De leerlingen kregen een kaart waarop stond Yes! Ik ben op tijd! Daarnaast kregen zij een krentenbol als ontbijtsnack. De laatkomers konden een kaart krijgen met de tekst: "helaas, ik ben te laat, maar Yes ik mag naar school!" Er was echter geen enkele leerling te laat op het Altra College. De leerlingen en de medewerkers van het Altra College reageerden positief op deze actie.

Vervolgens bezochten de leerplichtambtenaren de klassen. De wethouder bezocht samen met een leerplichtambtenaar en onze stagiaire, de eindexamenklas. Tijdens de bezoeken aan de klas stond het verhaal van de leerlingen centraal. De leerlingen vertelden over zichzelf aan de hand van vragende gericht waren op het thema, "school? Ik maak mijn verhaal af! Jij ook?"

Er was veel interactie tussen de wethouder, leerplichtambtenaren en de leerlingen. Het bezoek aan het Altra College werd positief ervaren.

6.3. SAMENWERKING MET HALT

Leerplicht is in het schooljaar 2009-2010 gestart met een samenwerking met Halt. Dit jaar is opnieuw de samenwerking voortgezet. De leerplichtambtenaren kunnen spijbelaars naar Halt verwijzen voor een taakstraf. Door jongeren een taakstraf (werk en/of leerstraf) bij Halt te laten uitvoeren, is de ervaring dat hun verzuimgedrag wordt gecorrigeerd. Het is een extra middel voor leerplicht om het schoolverzuim in de gemeente vroegtijdig aan te pakken. Dit schooljaar is dertien keer naar HALT doorverwezen. In deze

dertiengevallen is er in overleg met de leerling en ouders voor gekozen een HALT traject aan te gaan in plaats van het direct op maken van een proces-verbaal.

6.4. HANDBOEK LEERPlicht EN RMC VOOR SCHOLEN EN KETENPARTNERS

Handboek Leerplicht en RMC voor scholen

In 2008 is het Haarlemmermeerse handboek Leerplicht en RMC voor scholen en ketenpartners gepresenteerd. Inmiddels is dit vier jaar geleden en zijn er de afgelopen jaren verschillende ontwikkelingen en wijzigingen geweest in de Leerplichtwet en RMC-regelgeving. Ook zijn er wijzigingen geweest in o.a. de meldprocedure van verzuim door het voortgezet onderwijs en middelbaar beroepsonderwijs. Zij melden sinds 1 september 2009 het schoolverzuim van leerlingen via het verzuimloket van de Dienst Uitvoering Onderwijs.

Om een uniforme werkwijze en samenwerking te (blijven) waarborgen tussen scholen en Leerplicht, zal Leerplicht Haarlemmeer in het schooljaar 2012/2013 de herziende versie van het handboek opnieuw onder de aandacht brengen.

Werkinstructie Leerplicht en RMC

Om intern een uniforme handhaving te waarborgen ten aanzien van de verschillende vormen van schoolverzuim, wordt binnen het team Leerplicht en RMC gebruik gemaakt van de interne "Werkinstructie Leerplicht en RMC". Ook deze werkinstructie is herschreven in verband met de wijzigingen in wet- en regelgeving, samenwerkingsafspraken en netwerkpartners. Bij de herschrijving van de werkinstructie is naast de Leerplichtwet als richtlijn o.a. gebruik gemaakt van de volgende documenten:

- Landelijke 'Handleiding strafrechtelijke aanpak schoolverzuim', 2011
- Regionaal 'Convenant Aanpak Ongeoorloofd Schoolverzuim 2009 e.v.'
- Ambtsinstructie Leerplicht/RMC gemeente Haarlemmeer, 2011.

6.5. ZORG ADVIES TEAMS (ZAT)

Alle Haarlemmermeerse scholen voor voortgezet onderwijs en MBO hebben een Zorg Advies Team (ZAT). Deze Zorg Advies Teams bestaan bijvoorbeeld uit een jeugdarts, een medewerker van Bureau Jeugdzorg, een orthopedagoog, een onderwijshulpverlener, mentoren, afdelingscoördinatoren en een leerplichtambtenaar. In deze samenstelling worden die leerlingen besproken die op een of andere manier aanleiding geven tot zorg. Het gaat dus niet altijd om een leerling die van school verzuimt of dreigt te verzuimen. De doelstelling van het zorg advies team is vroegtijdig de knelpunten bij leerlingen te signaleren om vervolgens gezamenlijk naar een oplossing te zoeken.

Hoewel het bijwonen van deze ZAT's op de diverse scholen een flinke tijdsinvestering vraagt, geven de leerplichtambtenaren hier hoge prioriteit aan. Dit vanwege de preventieve en/of vroeg-curatieve mogelijkheden voor de leerling, die deze vorm van samenwerking biedt. Ook ontstaat er meer grip op veelvuldig ziekteverzuim van leerlingen door goede afspraken met de GGD.

6.6. LEERLINGVOLG EN REGISTRATIESYSTEEM

Voor de uitvoering van de taken van het team Leerplicht/RMC is de registratie van de benodigde gegevens van wezenlijk belang.

De afgelopen jaren werd er gewerkt met het leerlingvolg- en administratiesysteem "Civision Onderwijs." Omdat dit systeem niet meer voldeed aan de steeds hogere kwaliteitseisen van de afdeling leerplicht is er besloten over te stappen naar een nieuw systeem. Na een aanbesteding is er gekozen voor het "Jeugd Volg Systeem (JVS)" van het bedrijf "MetaObjects."

JVS is een systeem waar alle cliëntgegevens geregistreerd kunnen worden en waar managementinformatie gemakkelijk te produceren zijn. De in- en uitschrijvingen, verzuimmeldingen en GBA-gegevens zijn automatisch gekoppeld en JVS is een webbased applicatie wat inhoudt dat het systeem via internet werkt en dus niet alleen in het Raadhuis te gebruiken is. Daarnaast worden brieven automatisch gegenereerd en kunnen er bulkmailings verstuurd worden.

Per 23 mei 2012 wordt er met het nieuwe systeem gewerkt. Sindsdien is het team bezig met verbeteringen aan te brengen. De eerste ervaringen met het systeem zijn positief. Het is een praktisch en overzichtelijk volgsysteem. We hebben de ambitie om JVS in het nieuwe schooljaar optimaal te gebruiken en te benutten.

6.7. HET VERZUIMLOKET

Vanaf 1 augustus 2009 mogen de scholen het schoolverzuim van leerlingen niet meer bij de gemeente melden. Dit moeten de scholen centraal melden via het "verzuimloket" van DUO. DUO zet deze verzuimmeldingen vervolgens uit naar de woongemeenten. Een groot voordeel van deze ontwikkeling is dat de scholen nog maar één punt hebben waar zij moeten melden in plaats van aan de verschillende woongemeenten. Deze ontwikkeling is nog niet van toepassing voor het basisonderwijs en het speciaal onderwijs.

6.8. SCREENING VSV-ERS

In het schooljaar 2010-2011 heeft de screening van de voortijdig schoolverlaters een doorontwikkeling gemaakt. Van een tweejaarlijkse screening van de schoolverlaters is toen overgegaan naar een maandelijkse screening. Dit schooljaar zijn we zelfs overgegaan tot het wekelijks aanschrijven van de nieuwe voortijdig schoolverlaters. De oud voortijdig schoolverlaters worden eenmaal per jaar aangeschreven tot het moment dat zij de leeftijd van 23 jaar hebben bereikt.

Naast het doel om over een actueel beeld van deze groep te beschikken, willen we met deze screening ook de voortijdig schoolverlaters actief stimuleren alsnog een startkwalificatie te behalen.

Alle jongeren in de leeftijd van 18 tot 23jaar, die volgens onze administratie nog niet in het bezit zijn van een startkwalificatie, zijn afgelopen jaar wederom benaderd met het verzoek om aan te geven wat hun dagbesteding is en zij begeleiding willen krijgen bij het behalen van een startkwalificatie. Op het moment dat deze groep niet reageert op de aanschrijving is er een huisbezoek afgelegd om alsnog de informatie te verkrijgen en begeleiding aan te bieden.

Bij de screening maken wij gebruik van de SUWI-inkijk. SUWI-inkijk is een applicatie die overheidsorganisaties de mogelijkheid biedt om persoonsgegevens van burgers, die bij verschillende partijen of basisregistraties zijn

opgeslagen, te raadplegen in één webtoepassing. Zo kunnen we bijvoorbeeld informatie krijgen over het soort uitkering of de werkgever van een jongere. Degene die niet hebben gereageerd op de schriftelijke oproep en niet thuis zijn aangetroffen zoeken wij op in de SUWI-inkijk. Mogelijk is deze jongere werkzaam of ontvangt een uitkering.

6.9. CAMPAGNE I'M IN

Scholen in Amsterdam en de regio hebben afspraken gemaakt over het verder terugdringen van de schooluitval. Landelijk wil de Minister van Onderwijs het aantal voortijdig schoolverlaters (VSV) terugdringen van 38.568 in 2011 naar 25.000 in 2016. Ervaring leert dat de kans op schooluitval het grootst is rond de zomervakantie. Acties voeren in deze periode is daarom cruciaal. Deze acties worden ondernomen onder de campagnenaam 'I'm in'.

Met het zomeroffensief moet schooluitval worden voorkomen en teruggedrongen. Jongeren worden gestimuleerd om een startkwalificatie te behalen. Om dit te bereiken zijn voor, tijdens en direct na de zomervakantie (dreigende) voortijdig schoolverlaters gemotiveerd om zich in te schrijven voor een passende opleiding voor het nieuwe schooljaar 2012-2013.

Dit jaar beleeft de campagne I'm In haar tweede editie. De acties richten zich op dreigende uitvallers op het MBO. Leerlingen die de verkeerde keuze maakten, uit beeld dreigen te verdwijnen of jongeren zonder startkwalificatie, die nog steeds niet weten wat ze moeten kiezen. Bij het in kaart brengen, benaderen en bezoeken van dreigende uitvallers heeft de gemeente Haarlemmermeer ondersteuning gekregen van het Bureau Leerplicht Plus Amsterdam. De agglomeratie Amsterdam heeft een gezamenlijke doelstelling om het aantal VSV'ers naar beneden te brengen. Om dit te bereiken heeft Amsterdam aan de omliggende gemeente medewerkers beschikbaar gesteld.

6.10. PREVENTIEF LEERPLICHT SPREEKUR

Voor het derde jaar waren de leerplichtambtenaren beschikbaar voor het preventieve leerplichtspreekuur op scholen.

De spreekuren zijn gegeven op scholen in het VO en MBO in de Haarlemmermeer. De volgende scholen hebben structureel gebruik gemaakt van het spreekuur: KSH, Haarlemmermeerlyceum, HVC, ROC Amsterdam Airport en Nova College (VAVO en MBO) locatie Hoofddorp. Het Altra College maakte incidenteel gebruik van het preventieve leerplichtspreekuur op school.

Het doel van het spreekuur is drieledig:

1. Signaal verzuim in een vroeg stadium aanpakken;
2. Zichtbaarheid van de leerplichtambtenaren binnen het onderwijs vergroten;
3. Kennis over de Leerplichtwet en de RMC bij scholen vergroten.

In de afgelopen twee jaar is er een uitgebreide evaluatie gehouden onder scholen en is er specifiek onderzocht wat de effecten zijn van het preventieve leerplichtspreekuur binnen de aanpak van verzuim.

Er is goed gebruik gemaakt van de preventieve leerplicht spreekuren door verschillende scholen en ons onderzoek heeft uitgewezen dat de preventieve werking resultaat had. Een groot deel van de leerlingen die tijdens het preventieve leerplichtspreekuur een gesprek hadden met de leerplichtambtenaar recidiveerden niet.

Een kanttekening is dat de gemelde leerlingen soms al zodanig verzuimden dat het preventieve karakter niet meer van toepassing was. Deze leerlingen hadden gemeld moeten worden via het verzuimloket van DUO. Dit vormt binnen de samenwerking met de scholen een belangrijk aandachtspunt.

De aanwezigheid van de leerplichtambtenaar op school schept de mogelijkheid om vragen te stellen en laagdrempelig met elkaar in contact te komen. De leerplichtambtenaren wordt hierdoor meer 'zichtbaar' in een school.

6.11. JUSTITIEEL CASUSOVERLEG (JCO)

In voorgaande schooljaren participeerden de leerplichtambtenaren van de gemeente Haarlemmermeer in het Verdeeloverleg en het Justitieel Casusoverleg in het veiligheidshuis Kennemerland. Het afgelopen schooljaar hebben de leerplichtambtenaren hier niet aan deelgenomen, omdat op momenten er een te kleine bezetting van het team was. In het nieuwe schooljaar gaat het team weer participeren in het Justitieel Casusoverleg.

In het Verdeeloverleg en Justitieel Casusoverleg worden individuele zaken besproken van jongeren tussen de twaalfen achttien jaar die met de politie in aanraking zijn gekomen. Tijdens het casusoverleg delen de partijen hun informatie over de betrokken jongere met elkaar. Vervolgens worden afspraken gemaakt over de gezamenlijke aanpak en rolverdeling. Door de werkwijze en de frequentie van het casusoverleg kan de jongere sneller worden bestraft en/of de ondersteuning krijgen die hij of zij nodig heeft.

6.12. MELDING AAN DE VERWIJSINDEX MATCHPOINT

Indien de medewerker leerplicht en RMC tijdens onderzoek tot het vermoeden komt dat een jongere risico's loopt in zijn of haar ontwikkeling die de jongere kunnen schaden, is het sinds dit schooljaar mogelijk een melding aan te maken in de verwijsindex. Voor de stadsregio Amsterdam is dit het registratiesysteem Matchpoint.

Matchpoint richt zich op het maken van samenwerking- en regieafspraken tussen instellingen die met jeugdigen te maken hebben. Het doel van de verwijsindex is dat betrokken professionals elkaar sneller kunnen vinden en aanspreken en dat regie en afstemming ten aanzien van hulpverlening efficiënter en effectiever kan plaatsvinden. Dit betekent onder andere dat door het gebruik van Matchpoint inzicht gegeven kan worden welke deelnemende organisaties betrokken zijn bij de hulpverlening aan een jongere, er een zorgsignaal gegeven kan worden en bepaald kan worden wie eindverantwoordelijk is voor de samenwerking tussen de verschillende partijen en het afhandelen van zorgsignalen.

Vorig jaar zijn alle leerplichtambtenaren en trajectbegeleiders op een informatiebijeenkomst geweest van de verwijsindex. Het heeft uiteindelijk geen vervolg gehad vanwege verschillende storingen binnen het systeem en onduidelijkheid over hoe het systeem te gebruiken.

In mei 2012 zijn alle accounts opnieuw aangevraagd en vanaf de start van het nieuwe schooljaar zal Matchpoint weer gebruikt worden.

6.13. NETWERK 12+

Eens per maand neemt leerplicht deel aan het zorgoverleg 12+ in het Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG). Aan dit overleg nemen jeugdhulpverleners deel waaronder Altra, Spirit, Bureau Jeugdzorg, Stichting Meerwaarde, Jeugdriagg, de Brijder stichting, Stichting Mee en medewerkers van Bureau Halt,

Tijdens dit overleg worden jongeren waar zorgen over zijn op casusniveau besproken. Er worden samenwerkingsafspraken gemaakt over een gezamenlijke aanpak. De aangewezen instantie wordt case-manager en in een volgend overleg worden de ontwikkelingen besproken en gemonitord.

7. REGIONALE MELD EN COÖRDINATIEFUNCTIE VOORTIJDIG SCHOOLVERLATEN (RMC FUNCTIE)

7.1. RMC FUNCTIE

Jaarlijks verlaat in Nederland nog een (te) grote groep jongeren het onderwijs zonder startkwalificatie. Om ervoor te zorgen dat deze jongeren alsnog een diploma halen en zo betere kansen hebben op de arbeidsmarkt, is in januari 2002 de wet Regionale Meld- en Coördinatiefunctie voortijdig schoolverlaten (RMC) van kracht geworden. De RMC-wet is de basis voor het gemeentelijke en regionale beleid met betrekking tot het voorkomen van voortijdig schoolverlaten (VSV). Hierin is ondermeer de meldplicht bij de RMC-functie geregeld van niet leerplichtige voortijdig schoolverlaters tot 23 jaar. De gemeente is verantwoordelijk voor contacten met scholen, instellingen en organisaties voor verwijzing van voortijdig schoolverlaters naar onderwijs en/of arbeidsmarkt. De RMC-wet verplicht gemeenten tot het opzetten van een regionaal netwerk van ketenpartners en stelt de gemeente verantwoordelijk voor een goed registratiesysteem voor de doelgroep 18- tot 23 jarigen. Om ervoor te zorgen dat zoveel mogelijk jongeren een startkwalificatie halen of succesvol instromen op de arbeidsmarkt, wordt samengewerkt met verschillende instellingen, zoals:

- Onderwijsinstellingen (VO en MBO);
- Leerplichtambtenaren;
- Instellingen voor arbeidstoeleiding;
- Uitkeringsinstanties;
- Jongerenloket;
- Politie/justitie;
- (Jeugd)hulpverleningsinstellingen;
- Welzijnsorganisaties.

Het RMC beleid richt zich op een sluitende aanpak ter voorkoming van voortijdig schoolverlaten (VSV).

7.2. REGIONALE NETWERK

De RMC functie is regionaal georganiseerd. De gemeente Haarlemmermeer maakt deel uit van de RMC-regio Agglomeratie Amsterdam. Binnen deze RMC-regio zijn meerdere subregio's. De gemeente Haarlemmermeer vormt samen met de gemeenten Aalsmeer, Amstelveen, Ouder-Amstel en Uithoorn de sub-regio Amstelland-Meerlanden. Amstelveen is de centrumgemeente binnen deze subregio en ontvangt de structurele RMC- en kwalificatieplicht-middelen via gemeente Amsterdam. Daarnaast ontvangt Amstelveen de rijksmiddelen en de incidentele middelen ondermeer in het kader van de Convenant Aanval op de Uitval. Vanuit Amstelveen opereert de RMC-coördinator. De RMC coördinator is verantwoordelijk voor de doelstelling met betrekking tot VSV, vertegenwoordigt de gemeente Haarlemmermeer in de regionale overleggen met gemeente Amsterdam (Dienst Maatschappelijke Ontwikkelingen/Bureau Leerplicht Plus), stemt de VSV activiteiten af, vraagt nieuwe subsidies aan op basis van analyse en plannen van aanpak, en stelt de (financiële) verantwoording op.

Landelijk wordt er gesproken en afgestemd met Ingrado (belangenorganisatie Leerplicht en RMC), DUO en de Projectdirectie Voortijdig Schoolverlaten van het Ministerie van OCW.

7.3. CONVENANT VOORTIJDIG SCHOOLVERLATEN

Om het percentage voortijdig schoolverlaters terug te brengen is in 2007 een convenant ondertekend door het ministerie van OCW, de ROC's, VO scholen en de RMC-regio's. De doelstelling van het convenant voortijdig schoolverlaten is om het percentage voortijdig schoolverlaters in vier jaar tijd met 40% terug te brengen ten opzichte van schooljaar 2005-2006. In 2005-2006 bedroeg het aantal voortijdig schoolverlaters ruim 50.000. De doelstelling was om dit in 2012 terug te brengen tot 35.000. Het kabinet heeft de ambitie uitgesproken dit eind 2015 terug te brengen tot 25.000.

Jaarlijks worden in februari de voorlopig VSV cijfers gepubliceerd. Ten tijde van het jaarverslag zijn deze nog niet bekend.

Totaal aantal onderwijsdeelnemers en nieuwe voortijdig schoolverlaters in de agglomeratie Amsterdam

	2005/06	2007/08	2008/09	2009/10	2010/11	ambitie 11/12
Totaal	91.246	92.689	92.161	93.518	94.454	
vsv'ers	5.790	5.141	4.085	4.407	4.045	
Ambitie		5.211	4.632	4.053	3.474	3.474
Vermindering % vsv'ers t.o.v. 2005-2006		11,2%	29,4%	36%	30,1%	40%

Totaal aantal onderwijsdeelnemers VO en MBO en nieuwe voortijdig schoolverlaters in RMC- subregio Amstelland en de Meerlanden (Aalsmeer, Amstelveen, Haarlemmermeer, Ouder-Amstel en Uithoorn)

	2005/06	2007/08	2008/09	2009/10	2010/11	ambitie 11/12
Totaal	20.025	21.068	21.345	21.818	22.450	
vsv'ers	908	833	701	654	735	545
Vermindering % vsv'ers t.o.v. 2005-2006		19,3%	22,8%	28%	19,1%	40%

Totaal aantal onderwijsdeelnemers en nieuwe voortijdig schoolverlaters in Haarlemmermeer

	2005/06	2007/08	2008/09	2009/10	2010/11	ambitie 11/12
Totaal	10.478	11.051	11.106	11.246	11.559	
vsv'ers	498	467	390	367	410	
Ambitie		448	398	349	299	299
Vermindering % vsv'ers t.o.v. 2005-2006		6,2%	22,5%	26,3%	17,7%	40%

Procentueel is de uitval ten opzichte van het aantal deelnemers licht toegenomen, namelijk 3% naar 3,27%. Met betrekking tot de ambitie (zoals is vastgelegd in de verlengde convenant 2012) om in 2012 40% vermindering te realiseren ten opzicht van het schooljaar 2005-2006 loopt zowel de subregio Amstelland en de Meerlanden als de gemeente Haarlemmermeer achter op de ambitie. De extra maatregelen, die in

samenwerking met gemeente Amstelveen en Amsterdam worden vormgegeven, zullen tot deze ambitie moeten leiden. De regio Agglomeratie Amsterdam wordt als geheel afgerekend op de behaalde resultaten door het Ministerie van OCW

Voor het kalenderjaar 2012 is het Convenant voortijdig schoolverlaten verlengd. In het plan van aanpak voor Aanval op de Uitval 2012 zijn de volgende 4 maatregelen afgesproken om schoolverlaten verder te beperken:

1. (Preventieve) aanpak verzuim

- a) De school gebonden verzuimaanpak wordt voortgezet met het doel bovenleerplichtige leerlingen (18+) eerder te melden, namelijk bij verzuim van 16 uur in 4 aaneengesloten weken.
- b) De rechtmatigheid van ziekmeldingen worden door een jeugdarts getoetst, om vermoedelijk ongeoorloofd verzuim op te sporen.
- c) De ouders meer betrekken bij schoolloopbaan van hun kind en informeren bij de verzuimaanpak.

MBO-Scholen zetten presentieregisseurs in waarbij het preventief (leerplicht en RMC) verzuimspreekuur een onderdeel is van de verzuimaanpak. RMC heeft 1 Fte extra regionaal ingezet om de kwaliteit en effectiviteit van het verzuimspreekuur te verbeteren en om tegemoet te komen in de extra vraag.

2. Uitval (gedurende de zomer) in het VO en MBO

- a) Inzet van het centraal team van het Amsterdamse Bureau Leerplicht Plus en teams in de subregio's voor het monitoren en de aanpak van nieuwe voortijdig schoolverlaters in de gehele regio agglomeratie Amsterdam.
- b) Met het intensief zomeroffensief willen de gemeenten samen met de MBO-scholen zoveel mogelijk MBO-leerlingen die twijfelen of willen stoppen, activeren zich in te schrijven voor een passende opleiding voor 1 oktober 2012.
- c) Verbeteren van de kwaliteit en aanscherpen van Elektronisch Loket Kernprocedure en Keuzegids (instrument brengt schoolwisseling van vmbo naar mbo in beeld).

De campagne "I'm in" wordt samen met Bureau leerplicht plus opgezet en uitgevoerd. Zowel in Amstelveen als Haarlemmermeer wordt de actie vertaald naar lokaal niveau.

3. Versterking loopbaanoriëntatie en –begeleiding

- a) Een onjuist beroepsbeeld of het ontbreken van een beroepsbeeld en daardoor een verkeerde beroepskeuze is vaak oorzaak van schooluitval. De maatregel draagt ertoe bij dat alle scholen een programma loopbaanoriëntatie en – begeleiding uit te voeren.
- b) Professionalisering van medewerkers op school.
- c) Naast de mentoren/loopbaanbegeleiders en decanen dienen ouders/verzorgers betrokken te zijn bij de loopbaanoriëntatie van hun kind en hun (begeleidende) rol daarin.

Het samenwerkingsverband VO/SVO Amstelland en de Meerlanden brengt de huidige inzet bij loopbaanoriëntatie en – begeleiding in beeld met de vraag op welke punten versterking moet worden gerealiseerd.

4. Leren/werken en (de rol van) het bedrijfsleven

- a) Extra mogelijkheden realiseren om werk- en leerroutes voor VMBO leerlingen te versterken omdat ook VMBO leerlingen niet volledig dagonderwijs kunnen/willen volgen.
- b) In het MBO is extra versterking nodig voor doorstroom van de doelgroep niveau 1 naar niveau 2, met name de begeleiding naar arbeidscontract (BBL-werkplekken)
- c) Extra inzet op werkende voortijdig schoolverlaters.

De 4 MBO vestigingen in de regio Amstelland en de Meerlanden zetten een jobcoach in extra BBL werkplekken te verkrijgen voor leerlingen die hun BBL werkplek tussentijds verliezen als voor startende leerlingen (waaronder voortijdig schoolverlaters). Zowel op het werkplein Haarlemmermeer als Amstel en Venen is een BBL werkmakelaar actief voor deze doelgroepen. De mogelijkheden om extra (traject)begeleiding in te zetten op voortijdig schoolverlaters die werken worden onderzocht.

7.4. ONTWIKKELINGEN RMC

Binnen de RMC spelen momenteel een aantal belangrijke ontwikkelingen. Allereerst heeft de regio een nieuwe aanvraag ingediend voor de verlenging van het Convenant Aanval op de Uitval voor de periode 2012-2015. De middelen voor de Plusvoorzieningen (trajecten voor overbelaste leerlingen) vormen nu een onderdeel van deze aanvraag. In november 2012 wordt bekend of de aanvraag wordt toegekend. Op basis van een regionale analyse worden op de volgende maatregelen ingezet:

- Aanpak verzuim: registratie, melden en terugdringen
- Aanpak ziekteverzuim
- Optimaliseren van doorstroom leerlingen van VO naar MBO
- Leren/werken en de aansluiting op de arbeidsmarkt
- Plusvoorzieningen

8. ONTWIKKELINGEN

8.1. VERBANDEN MET ANDER GEMEENTELIJK BELEID

In het collegeprogramma (2010 – 2014) is de zorg voor kinderen/jongeren en hun ontwikkeling een uitgesproken ambitie van dit college. De ontwikkelingen binnen het CJG en de toekomstige ontwikkelingen, waarbij de jeugdzorg een verantwoordelijkheid van gemeenten wordt, hebben onze voortdurende aandacht. Nu al wordt met demaatschappelijke organisaties gesproken en worden er vanuit het Sociaal Domein proeftuinen opgezet om ons voor te bereiden op de toekomstige transities. Onderwijs biedt de mogelijkheid om, op eigen niveau, te participeren binnen onze maatschappij. Binnen de toekomstige ontwikkelingen is de leerplicht en kwalificatieplicht een onlosmakelijk onderdeel.

Vanuit het programma Jeugd en Onderwijs wordt als doel gesteld dat zoveel mogelijk jongeren het onderwijs verlaten met een kwalificatie die aansluit bij hun vermogen. Het college heeft extra aandacht voor de aansluiting onderwijs – arbeidsmarkt. Vanuit verschillende beleidsvelden en het team Leerplicht/RMC is aandacht voor het tijdig signaleren en oplossen van problemen als voortijdig schoolverlaten, verzuim en de mismatch tussen onderwijs en arbeidsmarkt.

8.2. WET WERKEN NAAR VERMOGEN (WWNV)

De Wet werken naar Vermogen is controversieel verklaard bij de val van het kabinet in april 2012. Het nieuwe kabinet zal zich spoedig uitspreken over de nieuw in te voeren Participatiewet.

8.3. OVERIGE WETGEVING

De Wet Inverstering in Jongeren (WIJ) is per 1 januari 2012 opgeheven. Tot 1 juli 2012 is een overgangsregeling van toepassing geweest. Verder is per 1 januari 2012 de gewijzigde Wet Werk en Bijstand (WWB) ingevoerd. Vanuit de gewijzigde WWB hebben jongeren tot 27 jaar de plicht, om bij aanvraag van een uitkering, vier weken zelfstandig te zoeken naar werk, voordat zij aanspraak kunnen maken op een uitkering. Verder wordt van jongeren tot 27 jaar zonder startkwalificatie verwacht dat zij terugkeren naar het onderwijs en gebruik maken van studiefinanciering als voorliggende voorziening. Deze groep jongeren ontvangt, in principe, geen uitkering.

Jongeren zonder startkwalificatie, werk of uitkering hebben ook geen recht op de ondersteuningsfunctie van de RMC trajectbegeleiders (is voor jongeren van 18 tot 23 jaar).

Door de wijziging in wetgeving is er een groep kwetsbare jongeren tussen de 18 en 27 jaar ontstaan zonder startkwalificatie en recht op uitkering. Deze jongeren kunnen zonder ondersteuning vaak niet regulier participeren binnen onze maatschappij. De kans op instroom binnen het regulier onderwijs of op reguliere arbeidsplaatsen is minimaal. De gemeente ontwikkelt beleid om deze groep jongeren in beeld te krijgen/houden en zo mogelijk ondersteuning aan te bieden vanuit de gemeente of maatschappelijke partners.

8.4. FLEXIBILISERING VAN DE ONDERWIJSTIJD

Het ministerie voer een experiment uit met betrekking tot flexibilisering van de onderwijstijd. Sterrenschool Bikube te Hoofddorp is een van de 7 scholen die vanaf het eerste moment participeert in het experiment. Op 1 augustus 2011 is de school gestart met invulling geven aan partiële flexibilisering.

Binnen het experiment krijgt Sterrenschool Bikube de mogelijkheid om in samenspraak met ouders, personeel en de kinderopvang het onderwijs zo te organiseren dat dit past bij de wensen van deze tijd. Voorlopig is er gekozen om lesuren aan te bieden tijdens vakanties. Zij hebben nog geen flexibele start en einde van de schooldag ingevoerd, zoals binnen sommige andere experiment scholen.

De uren onderwijs tijdens vakanties mogen meetellen voor het wettelijk verplichte aantal uren onderwijs. Strikte voorwaarde is dat leerlingen aan het eind van de basisschool 7520 uur les hebben gehad en de kennis en vaardigheden die de wet voorschrijft hebben verworven.

Gedurende het schooljaar 2011-2012 is de directie van Sterrenschool Bikube samen met het team en de ouders op zoek gegaan naar een geschikte manier om de flexibele onderwijstijden tijdens reguliere vakanties mogelijk te maken. Er wordt gewerkt met contracten voor de ouders en voor de leerkrachten. Het is voor leerkrachten ook nieuw om te werken tijdens reguliere vakanties.

Volgens de Inspectie van het Onderwijs, die op 15 juni de school heeft bezocht, wordt er op Sterrenschool Bikube op realistische wijze vorm gegeven aan het flexibiliseren van de onderwijstijd. In het schooljaar 2011-2012 hebben in totaal 72 kinderen (60 gezinnen) gebruikgemaakt van de nieuwe mogelijkheden. Zij hebben tijdens verschillende vakanties les gehad, passend bij het persoonlijk leerplan. Tijdens de verschillende vakantieperiodes waarin les werd gegeven, bestond het team uit gemiddeld drie leerkrachten, twee onderwijsondersteuners en vier kinderopvangleidsters.

Ook in het nieuwe schooljaar zal er invulling gegeven worden aan het experiment. Terugkoppeling hierover vindt tenminste plaats middels het jaarverslag van leerplicht.

8.5. THEMA WERK

In vervolg op de vastgestelde nota agenda arbeidsmarkt 2011 – 2014 komt aan het eind van 2012 een nota werkgeversbenadering. Deze nota is een uitwerking van de, in de nota benoemde, vraaggerichte werkwijze. Deze werkwijze heeft vorm gekregen binnen het Lokaal Platform Arbeidsmarkt (LPAO), het Werkgeversservicepunt (WSP), loket Leren en Werken en andere vormen van werkgeversbenadering binnen onze gemeente.

Binnen het Thema Werk is onder andere aandacht voor de toekomstige vraag op de arbeidsmarkt en de introductie van deze sectoren/beroepen bij kinderen en jongeren. Binnen Haarlemmermeer hebben worden er vanuit het Lpao, middels twee werkgroepen, extra geïnvesteerd in Techniek en Zorg. We verwachten binnen deze sectoren groei, waardoor er meer werkgelegenheid zal zijn. Dit biedt een uitstekende kans voor onze schoolgaande en werkzoekende inwoners.

Verder is er, binnen het thema, uitdrukkelijk aandacht voor jongeren tussen de 18 en 27 jaar en de aansluiting op de arbeidsmarkt van deze doelgroep. Het actieplan Jeugdwerkloosheid is niet langer actueel, maar de samenwerkingspartners vinden elkaar nog steeds op dit onderwerp. De RMC trajectbegeleiders worden betrokken bij activiteiten voor de doelgroep.

Het thema wordt verder uitgewerkt en in de aankomende nota werkgeversbenadering die in januari 2013 verschijnt.

9. CONCLUSIES EN EEN BLIK VOORUIT

9.1. ALGEMEEN BEELD

Een grotere bekendheid van en meer contacten met de leerplichtambtenaren hebben er voor gezorgd dat de drempel om leerplichtambtenaren te benaderen is verlaagd. Hierdoor is onder andere het melden van verzuim door de scholen verbeterd. Daarnaast kan opgemerkt worden dat de leerplichtambtenaren de doelgroepen uit de gemeente Haarlemmermeer met meervoudige problematiek, op basis van de signalen vanuit de scholen, steeds beter bereiken. Niet alleen is dit een gevolg van de goed functionerende Zorg Advies Teams, in met name het voortgezet onderwijs, maar ook de verbeterde samenwerking met de jeugdreclassering en andere partners in het hulpverleningsveld.

Het beleidsterrein Jeugd en Onderwijs is sterk aan verandering onderhevig. Nieuwe ontwikkelingen en de economische recessie hebben gevolgen voor het team Leerplicht/RMC en voor de doelgroepen die ondersteuning nodig hebben vanuit de gemeente. Nieuwe risicogroepen worden nu vooral gevormd door werkende voortijdig schoolverlaters zonder startkwalificatie, die met ontslag worden bedreigd. En daarnaast door schoolverlaters met een startkwalificatie, die geen aansluiting hebben op de arbeidsmarkt. Ook zien wijde tendens waarbij leerlingen, als gevolg van de crisis, er voor kiezen om langer op school te blijven. Het team Leerplicht/RMC ondervindt in haar werk de consequenties. Het team Leerplicht/ RMC heeft te maken met een taakverbreding en een meer intensieve samenwerking met andere partijen.

9.2. FORMATIE LEERPLICHTAMBTENAREN

Haarlemmermeer is een van de groeigemeenten in Nederland. Op termijn zal het aantal inwoners in de leeftijd van 5 tot 23 jaar (leerplichtigen en RMC-plichtigen) blijven toenemen. Dit vooruitzicht en een formatieomvang die ver onder de norm van de Landelijke Vereniging van Leerplichtambtenaren en RMC (ingrado) lag, heeft de raad er toe doen besluiten om het team Leerplicht/RMC tijdelijk uit te breiden met 1,5 fte voor de periode 1 juli 2006 tot 1 januari 2008. Er was een evaluatie om te kunnen vaststellen welke formatie voor de komende jaren nodig blijft om niet alleen de Leerplichtwet uit te kunnen voeren, maar ook de gemeentelijke speerpunten uit het jeugdbeleid. Medio mei 2008 heeft de gemeenteraad ingestemd met de conclusies van de evaluatie. Zij besloot om ten aanzien van de formatieomvang de norm van de Landelijke Vereniging van Leerplichtambtenaren en RMC als leidend te hanteren. Concreet betekent dit besluit dat het team Leerplicht en RMC in 2009 structureel werd uitgebreid met 1,7 Fte en in 2011 met nog 1 Fte leerplichtfunctie.

9.3. WERKPROCESSEN EN LEERLINGVOLGSYSTEEM

Het afgelopen jaar is wederom geïnvesteerd in het digitaliseren van de werkprocessen voor leerplicht, RMC en de leerlingenadministratie. Het gebruikte systeem Civision Onderwijs bleek echter onvoldoende mogelijkheden voor de ambities van de gemeente Haarlemmermeer te hebben. Daarom is er, na aanbesteding, een nieuw systeem aangeschaft. JVS is een systeem waar alle cliëntgegevens geregistreerd kunnen worden en waar managementinformatie gemakkelijk te produceren is. De in- en uitschrijvingen, verzuimmeldingen en GBA-gegevens zijn automatisch gekoppeld, waardoor verwerking beduidend vereenvoudigt is.

Vanaf november 2011 wordt het ook voor het basisonderwijs en speciaal onderwijs mogelijk om de in- en uitschrijvingen en verzuim te melden via het verzuimloket van DUO. Deze verandering betekent een verdere professionalisering en een efficiencyslag voor de werkprocessen leerplicht en RMC.

9.4. ACCENTEN IN DE UITVOERING VAN DE LEERPlicht VOOR HET SCHOOLJAAR 2012/2013

De afdeling leerplicht en RMC is de afgelopen jaren uitgebreid. Eind van dit schooljaar is een start gemaakt met de werving van nog 1 Fte leerplichtambtenaar. Leerplicht en RMC gaat zich de komende periode nog meer profileren en naar buiten treden. De leerplichtambtenaren en trajectbegeleiders gaan in het nieuwe schooljaar fysiek werkzaamheden verrichten in het CJG+. Intensief contact met kinderen, jongeren, ouders, scholen en ketenpartners is van essentieel belang om voortijdig schoolverlaten terug te dringen. Mede in verband met alle ontwikkelingen en de toenemende bekendheid van leerplicht verwachten wij dat het aantal leerlingendossiers het komende jaar opnieuw gaat toenemen.

Het komende schooljaar zal er aandacht besteed worden aan de onderstaande aandachtsgebieden.

9.4.1. PREVENTIEVE SPREEKUREN OP DE VO EN MBO SCHOLEN

Vanaf november 2009 kunnen de scholen voor voortgezet onderwijs en MBO in Haarlemmermeer gebruik maken van een leerplichtspreekuur. Door het aanbieden van deze gesprekken wil de gemeente het schoolverzuim meer preventief aanpakken en voortijdig schooluitval voorkomen. Het spreekuur is bedoeld voor leerlingen die nog niet voldoen aan de verzuimnorm van drie achtereenvolgende schooldagen of 16 uur ongeoorloofd verzuim binnen vier weken, maar waar de school wel zorgen over heeft. En waar eerdere interventies door school niet het gewenste resultaat hebben opgeleverd. Ook komen 18+ leerlingen en leerlingen die buiten de gemeente Haarlemmermeer wonen in aanmerking voor het spreekuur. Het spreekuur biedt tevens de mogelijkheid voor directieleden, afdeling- en teamleiders om vragen te stellen en/of advies in te winnen over leerplicht. We gaan het komende schooljaar door met het houden van deze gesprekken. We hopen met deze gesprekken toekomstige interventies door leerplicht en verdere uitbreiding van de problemen te voorkomen.

9.4.2. VOORTIJDIG SCHOOLVERLATERS

Het aantal voortijdig schoolverlaters is niet verder afgenomen in het schooljaar 2010-2011. Dit laat zien dat een blijvende en intensieve aanpak noodzakelijk blijft om de doelstelling in 2025 te bereiken.

Degemeente Haarlemmermeer heeft besloten om ook het komende schooljaar opnieuw buiten de regionale middelen om extra in te zetten op het bedienen van de doelgroep achttien tot drieëntwintig jarigen.

Tevens geven we een vervolg aan de aanpak van voortijdig schoolverlaters door screenings- en begeleidingswerkzaamheden door te ontwikkelen. Dit doen we door middel van huisbezoeken en de inzet van SUWI-net in kijkt. Tevens gaan we over tot een maandelijkse screening van de nieuwe vsv-ers.

9.4.3. VERBETERING SAMENWERKING

Leerplicht/RMC staat in direct contact met onderwijs, leerlingen en ouders/verzorgers. Met de aankomende transitie in het sociaal domein is het team leerplicht/RMC een belangrijke schakel naar de inwoners. Zij worden dan ook betrokken bij de proeftuinen en ontwikkelingen in 2013.

Verder is de samenwerking met het Leerwerkkloket, het UWV en de verschillende re-integratiepartners van belang waar leerlingen geen directe toegang tot regulier onderwijs hebben. Deze samenwerking vraagt blijvend aandacht binnen onze organisatie.

10. BEGRIPPENLIJST

ADHD	Attention Deficit Hyperactivity Disorder, oftewel aandacht – tekort - stoornis met hyperactiviteit
AMK	Advies en Meldpunt Kindermishandeling
BJZ	Bureau Jeugdzorg
BO	Basis Onderwijs
BOA	Bevoegdheid buitengewoon opsporingsambtenaar
CiVision Onderwijs	leerlingenadministratiesysteem is ontwikkeld door Pink Roccade gekoppeld aan het systeem voor de gemeentelijke basisadministratie
GGD	Gemeentelijke Geneeskundige Dienst
Ingrado	Landelijke Vereniging van Leerplichtambtenaren en RMC
LPA	Leerplichtambtenaar
LPW	Leerplichtwet 1969
LVLA - norm	De Landelijke Vereniging van Leerplichtambtenaren heeft op grond van onderzoek een berekening voor het aantal leerplichtambtenaren vastgesteld dat gerelateerd is aan het aantal leerplichtige leerlingen
JVS	Jeugd Volg Systeem (JVS) leerlingenadministratiesysteem is ontwikkeld door MetaObjectsgekoppeld aan het systeem voor de gemeentelijke basisadministratie
MBO	Middelbaar Beroepsonderwijs
OTS	Onder Toezicht Stelling (Kinderbeschermingsmaatregel)
OM	Openbaar Ministerie
PV	Proces-verbaal
ROOS	Reactie Op Ongeoorloofd Schoolverzuim (taakstraf gericht op het laten stoppen van schoolverzuim).
RIAGG	Regionaal Instituut Ambulante Geestelijke Gezondheidszorg
RMC	Regionaal Meld- en Coördinatiefunctie voortijdig schoolverlaten
RMC-effectrapportage	Voor de RMC-effectrapportage moeten na afloop van elk schooljaar 11 basisgegevens worden bijgehouden van alle leerlingen uit de AM-gemeenten.

ROC	Regionaal Opleidingscentrum
Startkwalificatie	Een Havo/Vwo-diploma of een Mbo-opleiding op tenminste niveau 2
SBD/Drielanden	Schoolbegeleidingsdienst
VAVO	Voortgezet Algemeen Volwassen Onderwijs
VO	Voortgezet Onderwijs
Vsv-er	Voortijdige schoolverlater
WEB	Wet Educatie en Beroepsonderwijs
WGR-gebied 21	Werkgebied voor de RMC-functie in de regio Amsterdam, Amstelland en de Meerlanden
ZAT	Zorg Advies Team
ZMLK - onderwijs	Onderwijs voor zeer moeilijk lerende kinderen
ZMOK - onderwijs	Onderwijs voor zeer moeilijk opvoedbare kinderen